

ODSJEK ZA KLASIČNU FILOLOGIJU
FILOZOFSKI FAKULTET
ZAGREB

DIPLOMSKI RAD
PONOVLJENE KLAUZULE ANTIČKIH PISACA U EPU *DE
VITA ET GESTIS CHRISTI* JAKOVA BUNIĆA

MENTOR:

dr. sc. Darko Novaković

STUDENTICA:

Petra Šoštarić

ZAGREB, LISTOPAD 2007.

SADRŽAJ

1. UVOD	3
2. O PISCU	4
3. O DJELU <i>DE VITA ET GESTIS CHRISTI</i>	4
4. PONOVLJENE KLAUZULE U DJELU <i>DE VITA ET GESTIS CHRISTI</i> KOJE POTJEČU IZ DJELA ANTIČKIH PISACA	5
5. POREDAK ANTIČKIH PISACA PO BROJU UPOTRIJEBLJENIH KLAUZULA U DJELU <i>DE VITA ET GESTIS CHRISTI</i>	42
6. PONOVLJENE KLAUZULE KOJIMA SE NE MOŽE UĆI U TRAG KOD ANTIČKIH PISACA	43
7. ZAKLJUČAK	60
8. LITERATURA	61

1. Uvod

Tema ovog diplomskog rada su ponovljene klauzule antičkih pisaca u epu *De vita et gestis Christi* Jakova Bunića. Klauzule koje je Bunić upotrijebio najmanje dva puta (ne nužno identične, u obzir su uzete i modificirane klauzule) bit će podijeljene na

1. one koje potječu od antičkih pisaca (do 6. st. n. e.)
2. ostale, kojima ću pokušati utvrditi porijeklo. Budući da još nisu svi rukopisi neolatinskih pisaca dostupni i u digitalnom formatu, ovdje izneseni rezultati za 2. grupu ne mogu se smatrati konačnima.

2. O piscu

Jakov Bunić (Bonus, de Bona Iacobus) rođen je početkom 1469. u Dubrovniku, gdje je i umro 18. svibnja 1534. Malo znamo o njegovoj mladosti. Sin Ilije Petrova, školovanje je počeo u Dubrovniku, a nastavio u Padovi i Bologni. Velik dio života proveo je baveći se trgovačkim poslovima po Europi i Istoku. Obavljao je mnoge važne dužnosti; između ostalog, bio je pet puta knez Republike, član Malog Vijeća te poslanstava u strane države. S njegovim književnim radom povezana su njegova dva putovanja u Rim. Prvi put je došao u Rim 1513., na čelu dubrovačkog poslanstva novoizabranom papi Leonu; tom prilikom mu je posvetio svoj ep *De raptu Cerberi*, koji je objavljen u Rimu oko 1500. Drugi put kreće u Rim 1525. da od pape Klementa VII. i njegovog cenzora Egidija od Viterba dobije *imprimatur* za objavljivanje epa *De vita et gestis Christi*. Uspjevši u tome, ostao je u Rimu do svibnja 1526., nadzirujući tiskanje.

Pjesništvom se počeo baviti rano. Pisao je na latinskom, uglavnom stihove. Njegov mladenački ep *De raptu Cerberi* je najstariji ep hrvatske književnosti. Ostala djela su *Carmina minora* i *Epistulae*, objavljena u Rimu 1526.ⁱ

3. O djelu *De vita et gestis Christi*

Ep *De vita et gestis Christi*, “Život i djela Kristova”, čini 16 pjevanja u 10.049 heksametara. Nadahnut protureformacijom, pisan je na poticaj Leona X. i Klementa

VII. U epu se prema evanđeljima, naročito Matejevom, kronološki prikazuju zgode iz Kristovog života, od trenutka kad je Bog odlučio poslati na svijet spasitelja do pedesetog dana nakon Kristove smrti i uskrsnuća, kad je Duh Sveti sišao na apostole.

Podijeljen je na dva dijela:

1. *Chori* – prvih 9 pjevanja, nazvano po 9 anđeoskih zborova na nebu, u kojime se opisuju Isusovo rođenje, djetinjstvo i mladost.
2. *Dona* – posljednjih 7 pjevanja, nazvano po 7 darova Duha Svetoga, u kojima se iznosi opreka između Isusa i farizeja, te opisuje muka i smrt Isusova.

Djelo je pisano pod utjecajem Vulgate, Juvenka i Vergilija, a u stapanju antičkih mitoloških predodžbi s kršćanskim vjerskim naukom jasno odražava duh renesanse.

4. Klauzule u djelu *De vita et gestis Christi* koje potječu iz djela antičkih pisacaⁱⁱ

1.

Non tibi marmoreum templum, non foederis Arcam, 4, 313
Commemorat, mouit lapides et foederis Arcam, 16, 242
Lusit, et ante Dei uenerandam foederis arcam 2, 294
Sid. Carm. 16, 19

2.

Contremuitque Solum, concussaue machina Coeli. 1, 124
Stat. Theb. 7, 812; 8, 310; Silv. 3, 1, 181
Modificirano:
Ille autem. Quamuis haec ingens machina Coelo 13, 640

3.

Mortales miseros tibi Rex hominumque Deumque. 1, 119
Stans secum. grato tibi rex hominum, deumque, 13, 233
Tu mihi crura leuas o rex hominumque, deumque? 14, 210
Verg. Aen. 1, 229
Modificirano:
Quaeque fatebantur Regemque, hominemque, Deumque. 3, 436

4.

Alma enixa dabis, sacrum cui nomen Iesus, 2, 64
Ille refert, deus ille deus, cui nomen Iesus, 11, 212
Juvenc. 2, 106
Modificirano:
Hic postquam magnum uenientis nomen Iesu 7, 57
Ad sonitum, magnique auditum nomen Iesu. 12, 822
Hic subito facies, et nobile nomen Iesu 9, 401
Daemonas eiicient hoc fulmine, nomine Iesu. 16, 455

5.

Talia tum coeco coeli rex fatur Iesus. 11, 256
Nunc autem mea uis minime hinc est fatur Iesus, 15, 198
Incipit, ac placidus sic illis fatur Iesus. 13, 48
Electos inter quum talia fatur Iesus, 14, 277
Juvenc. 3, 185

6.

Procidit, ac dulcem uerso petit ore Magistrum, 16, 122
Signaque, sacrilego ferus indicat ore Magistrum. 14, 577
Mart. Sp. 10, 1

7.

Signaque sustentan taduersi praelia Martis, 4, 68
Haec in discipulos occulti praelia Martis 11, 799

Ediscant causas, et iniqui proelia Martis 11, 755
Stat. Theb. 8, 732
Mart. Sp. 22, 3

8.
Visimus? his magni dicet regnator Olympi. 14, 98
Nascereis, et Christus superi regnator Olympi. 12, 586
Quae pater astriferi dedit his regnator Olympi. 6, 297
Verg. Aen. 2, 779; 7, 558; 10, 437

9.
Sol Pater, aetherii princeps, et rector Olympi. 1, 338
Sydereus, magnique parens, et rector Olympi, 3, 425
Ov. Met. 2, 60; 9, 499

10.
Nam pater et natus sumus unum numen Olympi, 11, 340
Haec ingressus ouans laudabit numen Olympi. 13, 126
Ille refert, Dominus mihi tu, mihi numen Olympi es. (16. ?)
Prisc. Panegyricus 1, 285

11.
Filius hinc hominis magno sublimis Olympo 15,36
Tib. 1, 6, 83
Modificirano:
Sydereas, patriumque petes sublimis Olympum, 1, 69

12.
Talibus astriferum uia lactea pandit Olympum. 12, 255
Avit. Carm. 5, 424
modificirano:
Clara serenatus quo lumina pandit Olympus. 13, 392

13.
Tertia iam bicolor mutarat cornua Phoebe 2, 298
Ov. Met. 1, 11
Modificirano:
Ternaue transierint mutatae cornua Phoebes. 1, 62

14.
Iustitia ut sua iura tenet, sua lumina Phoebus. 10, 476
Avien. Arat. 1, 1396
Posterus auricomus manabat lumine Phoebus 4, 262
Man. 1, 643

15.
Hos igitur partus cecinere Oracula Vatum 1, 270
Ov. Pont. 2, 1, 55
Modificirano:
Carmina? Fatidici praesaga Oracula Vatis 2, 42

16.

Quam contra uis nulla potest, timor omnis abesto. 13, 08
His ego sum tum Christus ait, procul omnis abesto 9, 382
Aura salutantum populariter omnis abesto. 8, 71
Verg. Aen. 11, 14

17.

Hocque uiros fratres mitis sibi Christus adoptat, 4, 482
Quo fit uera parens dominum, quos Christus adoptat 15, 84
Arator, De actibus apostolorum 1, 595; 2, 271

18.

Huc cursim ueniunt, Christumque ut numen adorant, 7, 324
In Christo praesens diuinum numen, adorant. 16, 421
Hunc adeunt socii, praesens et numen adorant. 9, 398
Et tenuere pedes, et sanctum numen adorant. 16, 133
Et tenuere pedes, et sanctum numen adorant.
Sil. 17, 83
Juv. 14, 97
Cui cadit ante pedes, et sanctum numen adorat. 11, 441
Ov. Met. 11, 540
Dicitis esse locum populis, ubi numen adorent. 9, 86
Juvenc. 1, 232

19.

Agnouitque deum, cadit, hunc et pronus adorat, 10, 420
Procubuit tunc ille, ruitque, et pronus adorat, 11, 260
Cyprianus Gallus, Iesu nave 1, 171

20.

Haec dum templa tonant coelestia, et arduus aether, 1, 122
Lumine nox, orbosque apparuit arduus aether. 11, 200
Coelicolae, intonuitque his laudibus arduus aether. 2, 116
Agmine, mox reboat sic laudibus arduus aether. 13, 100
Verg. Aen. 10, 102; Geor. 1, 324

21.

Vita dabit uerax e fontibus aetheris alti. 4, 289
Tartareo peperit, regem quibus aetheris alti 6, 167
Verg. Aen. 12, 181
Frigida tum calidis concurrunt aethere in alto, 9, 106
Verg. Geor. 4, 78.; Aen. 6, 436

22.

Non aliter quam si Coelo ruat ignis ab alto, 8, 464
Tert. Aduersus Marcionem 3, 158
Modificirano:
Exarsere uiri, duo fulmina, et ignibus alti 12, 727
Qualis ab oceano ueniens sol igneus altis 5, 242

At Pater omnipotens solio sedet igneus alto 1, 348

23.

Imposuique gradu, quo proficit arduus alto, 16, 612

Sed pater ipse meus Coelo pluet arduus alto, 9, 436

Sedit et hanc animo uoluit prius arduus alto, 8, 205

Euocat in speculam, et secum tulit arduus alto 8, 11

Ov. Met. 11, 150; 13, 600

Modificirano:

Hic igitur rursus sic incipit, arduus alta 11, 71

Ecce Gygas ingens accinctus, et arduus, alta 4, 468

Flore suo, sed floris odor longe arduus altis 4, 255

24.

Desuper et Coelo genitor sic intonat alto. 4, 493

V. Fl. 4, 14

Omnis massa simul, dictis tunc intonat altis, 9, 243

25.

Haud mora, uexillo nam rex attollitur alto, 15, 589

Avien. Arat. 1, 1243

Modificirano:

Christus ait, Coelumque oculos attollit in altum. 8, 431

Ore meo quaecunque loquor. quum tollar in altum 11, 86

26.

Diua sinu terris, coelo descendit ab alto, 12, 27

Verg. Aen. 8, 423

Modificirano:

Diua parens, coeloque salus descenderet alto, 1, 10

Expediat ligno modo se, et descendat ab alto. 15, 615

Obstarent ni iussa polos ascenderat altos, 2, 150

27.

Ingemuit, coelo tum lumina sustulit alto. 11, 460

Ov. Met. 5, 574

Modificirano:

Ipse graues oculos in coelum sustulit altum, 15, 689

Sublimesque oculos super aethera sustulit altum, 14, 298

28.

Non secus ac dorso seu uertice montis ab alto 12, 597

Verg. Aen. 7, 674

Modificirano:

Quum uero iubar Aurorae iuga montis ab alta 9, 371

Primitias agni, specula qui montis ab alta 4, 209

Quis centum qui pascit oues iuga montis ad alta? 12, 44

29.

Incipient illo tum tempore montibus altis 15, 509
Et summa inuoluit fastigia montibus altis, 13, 388
Corpora nudorum occurrunt a montibus altis 7, 312
Inuenit laceram, et defletam montibus altis, 12, 52
Lucr. 4, 1020; 5, 313; 5, 492; 5, 663; 6, 735

30.

O, Genitor noster, Coeli es qui in sedibus altis, 6, 242
Namque orbata fugat regnis a sedibus altis 10, 188
Ov. Met. 6, 72

31.

Scimus enim nempe es sanctus Ioue missus ab alto. 7, 134
Verg. Aen. 4, 574
Modificirano:
Cognoscat mundus quod sim demissus ab alto 14, 449
Suscipit, huc qui me Coelo demisit ab alto. 8, 228
Nescia non ego sum, quod ab aethere mittitur alto 9, 96
Vt credat, coelo quia me demiseris alto 14, 444
Quae seruata uiam Coelum summittit in altum. 6, 255

32.

Lex autem uatumque furor qui uenit ab alto 12, 448
Tert. Aduersus Marcionem 5, 33
Modificirano:
In nemus umbriferum solymis deuenit ab altis, 8, 434

33.

Fante Deo, diuum exercitus omnis ab alto 3, 114
Verg. Aen. 1, 160
It clamor Coelo, gemitu fremit omnis, et alto 8, 461

34.

Quaerit ad huc illis in fluctibus ire per altum, 15, 286
Lucr. 3, 1030
Modificirano:
Implorat Iesu, quibus hic ait, ite sub alta 12, 705

35.

Quisque dei implorat precibus sibi numen amicum, 11, 477
Qui colit, hunc audit, coeli est huic numen amicum, 11, 249
Verg. Aen. 2, 735

36.

Nilus ut occultis ueniens a fontibus amnis 10, 713
Sil. 13, 577
Stat. Theb. 4, 686; 4, 823
Modificirano:
Emissique fluunt ut uiui e fontibus amnes, 8, 378

Quisquis inexhaustos uiuis e fontibus amnes. 6, 157

37.

Quum terris sopor altus habet genus omne animantum. 2, 447

Munera, quam uolucrum genus, et genus omne animantum. 8, 169

Lucr. 1, 4; 1, 350

38.

Indignatus ait cultoribus, ecce tot annis 10, 538

Qui regat Israel dux inclytus, ecce tot annis 3, 312

Ov. Trist. 5, 10, 3 - esse tot annis

39.

His domus aeterni uentis a quattuor anni 5, 369

Man. 3, 621

Modificirano:

Tres quater insigni numero, nam quattuor annus 5, 497

40.

Se totidem caeli portis effundit apertis, 5, 183

Verg. Aen. VII, 522

Modificirano:

Quumque uiis omnis se acies effudit apertis, 3, 374

41.

Ecce in templa deo solymas ascendimus arces, 12, 738

Ergo in templa dei solymas ascenderat arces, 12, 354

Ad patrias et enim nondum conscendimus arces. 16, 125

Sil. 12, 339 scanditur arces

Sid. Carm. 7, 446 conscenderat arces

42.

Coniungit quot pacis amor, quot roborat artus, 9, 498

Lucr. 4, 1038

Modificirano:

Nam motus uirtute agiles, et robur in artus 4, 43

43.

Aruit interne fons omnis sanguinis atri, 7, 442

Illa laborabat tabo, cui sanguinis atri 7, 427

Sil. 9, 153; 13, 566

44.

Fulminat, et iaculis his nubibus intonat atris. 12, 439

Scintillat nebulis, et nubibus intonat atris. 10, 427

Paul. Nol. Carm. 32, 249

45.

Quum mediis operum solem dedit aetheris auctor. 10, 710

Corde gerit, nil plus illi dabit aetheris auctor. 12, 432

Atque ubi sit pater ille petunt, iis aetheris auctor 11, 63
Coripp. Johan. 8, 342

46.

Discipuli celsam Christi sic fantur ad aurem, 11, 399
Insolita, surdas haec est efatus in aures, 11, 279
Verg. Aen. V, 547 fatur ad aurem
Avit. Carm. 2, 184 fatur ad aures

47.

Et Christo astantes in monte, et luce beata, 11, 664
Ast ego post ipsi parebo in luce beata. 16, 591
Ven. Fort. Carm. 4, 26, 119 luce beati

48.

Vos, o, felices, o terque quaterque beati, 7, 347
Verg. Aen. 1, 94
Modificirano:
O, ter foelices quibus est data, terque beati 6, 420

49.

Abnegat et quicquid possederat, ille beatus, 8, 222
Hiccine uirgineus candor tuus ille beatus? 15, 539
Tib. 1, 10, 63

50.

Respondent operum non in te causa bonorum, 11, 347
Prosper Aquitanus, De ingratis 1, 613
Modificirano:
Testis et alma dies, quod rerum causa bonarum? 3, 135

51.

Iustitiae quae regna tenet, quae lumina caecis, 15, 557
Ille leuat quocunque malo, stant lumina caecis 8, 272
Cyprianus Gallus, Exodus 1, 208
Paul. Petr. De vita Martini 2, 272; 2, 481
Vae uobis sine luce duces, et lumine caeci. 13, 563

52.

Non secus ingenti flagrantibus igne caminis 8, 277
Quae sine fine fero flagrantibus igne caminis 9, 271
Ven. Fort. Carm. 8, 11, 11 Igne caminus

53.

Hos huc ferte mihi, uiridique in gramine campi 9, 333
Hor. Ars 1, 162
Procubuere greges uiridi per gramina campo. 8, 5
Lucr. 2, 661

54.

Purpureis permixta rosis noua lilia cudent, 2, 198
Nemes. Ecl. 4, 22
Pressa manu, cuius superauit lilia candor. 15, 356
Claud. Carm. Min. 25, 126

55.

Hinc canet Euterpem pars altera, tibia cantum 9, 505
Verg. Aen. 9, 618
Scripta docet, nec non septeno tibia cantu, 16, 515
Catull. 64, 264
Modificirano:
Illis nota canet dulces mea Tibia cantus, 11, 302

56.

Huic oculos omni prorsus tum luce carentes 11, 558
Prud. c. Symm. 1, 291
Lact. De passione domini I, 44
Sumque deus Iacob, deus hic haud luce carentum. 13, 493
Lucr. 4, 39

57.

Iamque propinquabat Christus comitante caterua, 7, 72
Transequitat uallem tota comitante caterua. 13, 174
Illa quidem Solymam magna comitante caterua 10, 142
Verg. Aen. 2, 40; 2,370; 5,76

58.

Non igitur panum, ast hominum fermenta cauere 11, 550
Hic illos uitanda docet fermenta cauere 11, 538
Juvenc. 3, 254

59.

Testis adest, nuda coram stant iudice causae, 11, 28
Simplicitas ab utroque suae modo iudice causae. 15, 238
Paul. Petr. De vita Martini 5, 826

60.

Saxaque, coerulei sol et uaga sydera coeli. 12, 562
Trans tua lucis iter stellati sydera coeli. 14, 430
Aite lyras, notat hic cursus et sydera coeli. 1, 380
Sidera caeli
Verg. Geor. 2, 1; 4, 58; Aen. 1, 259

61.

Abiecit pallam, teretique monilia collo, 8, 478
Componit niueo gemmata monilia collo, 6, 319
Ciris, 1, 170
Ov. Her. 9, 57; Met. 10, 113; Met. 10, 254

62.
 Prosequitur lachrymis, ululatuque aethera complet, 7, 188
 Vociferante draco mugituque aethera complet. 7, 140
 Verg. Aen. 7, 395
63.
 Talibus orantes, o, qui uerbo omnia condis, 7, 81
 August. Carmina 3, 1
 Si quaecunque libet facile Deus omnia condit, 2, 78
64.
 Dii que Deo coeunt, et Daedala moenia condunt. 10, 6
 Verg. Aen. 12, 361
 Modificirano:
 Attollitque polis, et Daedala moenia condit, 8, 528
65.
 Summa manent, omnis praediuite copia cornu, 8, 57
 Vt magna immenso quum sese copia cornu 10, 320
 Regnaque nectareo perfundet copia cornu. 6, 263
 Hor. Ep. 1, 12, 29
66.
 Hi triplici redeunt a uertice luce corusco 16, 501
 Totaque praesenti sub numine luce coruscat. 13, 207
 Hilarius, In genesin 1, 74
 Ven. Fort. Carm., 7, 14, 13
 Nam quid agant? facinus miranda luce coruscum 10, 48
 Val. Fl. 1, 486
 Sil. 1, 463
 Feruidus, et totam penetrat te luce coruscus. 10, 231
 Symphosius, Aenigmata 1, 222
67.
 Tum fera Tisiphone summum de uertice crinem 14, 143
 Inuida defuncto Proserpina uertice crinem, 10, 334
 Verg. Aen. 4, 698
 Ciris 1, 281
 Fuderat aurato rutilos a uertice crines 10, 345
 Haec etiam numerat uestros a uertice crines, 8, 165
 Ii barbam uellunt, aut flauos uertice crines. 14, 785
 Catull. 64, 350
68.
 Ramma, Rachelque dabunt natorum caede cruentae, 4, 125
 Immanes epulas infanda caede cruentat, 9, 289
 Verg. Aen. I, 471; Ov. Her. 16, 207, caede cruentus
 Culex, I, 112 caede cruenta
- 69.

Voce toni quum mulcet oues, et nomine cunctas 11, 274
Haec quoque quae nondum existunt, scit nomina cunctis. 5, 344
Prisc. Periegesis 1, 638 nomina cuncta

70.

Scande triumphali uictrix super aethera curru, 2, 142
Hic quoque quadriiugo calcit nouus aethera curru 1, 337
Sil. 8, 203

Modificirano:

Concutiens alto sublato in aethere currum 11, 582

71.

Vidit ibi subisse uirum sine ueste decora, 13, 428
Vir quidam inignis, uirtute et ueste decorus, 8, 433
ueste decoris – Paul. Nol. Carm. 31, 203

72.

Incipit, haec uestro mea figite pectore dicta, 11, 771
Lucr. 4, 914

Modificirano:

Peruasit furor hoc pharisaica pectora dicto. 11, 400
Exarsit, tali tum ferrea pectora dicto 11, 238

73.

Alter in alterius conuersi talia dicunt. 16, 563
Mussitat oeconomum contra, quod talia dicunt. 12, 364
Postremo reliquiae glomerant, ac talia dicunt. 14, 26
Cyprianus Gallus Exodus 1, 563 talia dicit

74.

Fons ubi Siloe, missum quem nomine dicunt. 11, 197
Degenerem, ingratum, et crudelem nomine dicunt. 12, 195
Verg. Geor. III, 280; Aen. 6, 441; 7, 607

75.

Huius et est tanta gauisus luce diei. 11, 166
Confecere uiam, uelut una luce diei 3, 242
Lucr. 4, 83

76.

Haec autem sanctis aeterna est gloria diuis, 14, 409
Me, quae coelicolis aeterna est gloria diuis, 14, 408
Sil. 17, 550

77.

Vos apud hic modicum me tempus stare necesse est, 10, 778
Juvenc. 3, 431

Modificirano:

Sed nec oues tantum innocuas praestare necesse est, 8, 97

78.

Tum duce tendit iter, quum celsi est luminis expers, 12, 545
Idque uidens magis hinc omnis fit luminis expers. 6, 386
Ecce uir infoelix, oculorum luminis expers 11, 555
Cic. Poet. 52, 49

79.

Agmina carnificum, et crudelia iussa facessunt. 14, 177
Verg. Aen. 4, 295
Modificirano:
Nec se operae accingunt, eius quo iussa facessant, 13, 816

80.

Gloria uilis opum, tumidique superbia fastus. 3, 81
Eugenius Toletanus, Carm. 8, 33
Modificirano:
Ah tumido multos elata superbia fastu 6, 199

81.

Gratatur, patri auditum se scire fatetur. 12, 631
Lucr. 4, 470
Modificirano:
Christus ad haec, errare quidem, et nescire fatebor 13, 485
Sed mihi nota quidem, me si hanc nescire faterer, 10, 752
(Ven. Fort. Vita Martini 3, 434 nescire fatentur)

82.

Nec seruos dominis maiores esse fatendum, 14, 380
Lucr. 1, 963
Modificirano:
Serue male atque piger, non nescius esse fateris, 14, 60

83.

Ne tibi ne tali libeat succumbere fato, 11, 611
Crimine? qui nullo potis est occumbere fato, 1, 225
Luc. 8, 70 succumbere fatis

84.

Iussit, et ipse prior se fert, ac talia fatur, 15, 358
Astitit hoc dicto, rursus dehinc talia fatur, 7, 284
Tum super his hominum rex ordoque talia fatur. 11, 522
Debitor ille mina, Domino qui talia fatur. 14, 52
Vt pater exarsit animis, ac talia fatur. 4, 50
Inde uocat socios, illis ac talia fatur. 11, 484
Dauitidae Christi, paucis qui talia fatur. 11, 444
Et cadit ante pedes Iesu, dein talia fatur. 7, 410
Altius astitit ore Cephas, ac talia fatur. 14, 332
Quem fraternus adit princeps, ac talia fatur. 12, 154
Verg. Aen. 1, 131; 1, 256; 3, 485; 5, 16; 5, 79; 5, 464; 5, 532.
Suscipient mea fata uiam, Rex talia fatus. 1, 316

Verg. Aen. 10, 495
Quo tandem inuento glomerant, ac talia fantur, 9, 419
Portenta, exclamant omnes, ac talia fantur. 7, 358
Hic missi ad Christum ueniunt, ac talia fantur. 8, 282
Sistitur, ad Christum trudunt, ac talia fantur. 11, 10
Juvenc. 2, 801

85.
Ac uelut extinctis si iam super aethera flammis 1, 169
Chalcidius, A Graecis conversa, 11, 1
Modificirano:
Et fratres eius, grandes tot in aethere flammae, 16, 506

86.
Sermones Christi diuino fonte fluenteis. 11, 310
Principio formas uno de fonte fluentes, 2, 368
Juvenc. 0, 9

87.
Somnia bissemi felicia pignora fratres. 1, 417
Vt duo fulminei tecum mea pignora fratres 12, 756
Stat. Theb. 5, 432

88.
Et tulit omne genus proprio cum semine frugum, 1, 335
Man. 4, 733
Modificirano:
Iactat, opima deo centenae semina frugis. 13, 210

89.
Ille refert, a quo hoc diuino munere fungor, 10, 408
Symphosius, Aenigmata 1, 19
Modificirano:
Hinc ego dedignor tali qui munere fungar. 7, 85

90.
Flens haerebat ei, quia uulnera mente gerebat, 15, 638
Igne, sacris manibus, quem laeta et mente gerebat. 4, 45
Luc. 9, 564

91.
Donec deficient hostes te bella gerente. 6, 150
Luc. 3, 30
Modificirano:
Lanigeras ut oues uictricia bella gerentes, 8, 94

92.
Ille sinu interno gaudere, et tendere gressus, 7, 176
Sil. 17, 231
Modificirano:

Esse aliquis, ne exite foras, neu tendite gressus. 13, 706

93.

Et mea post uestros uestigia figite gressus. 5, 362

Et mea post uestros uestigia figite gressus. 5, 346

Juvenc. 3, 113 figere gressus

94.

Quid uocat ille mei uenerabile nomen honoris? 6, 473

Tert. adversus Marcionem 2, 246: 2, 249

Paul. Nol. Carmina 16, 16 + 21, 573

August. Carm. 1, 8

modificirano:

Si quis et hunc talem (nostrum quia nomen honorat) 11, 816

Discipulo, quoniam uenerabile nomen honorat, 8, 237

95.

Tu mihi firma salus, ab iniqua hac temporis hora. 4, 293

Cic. Poet. 11, 62

Seruasset, si nosset eam qua temporis horam 13, 785

Hor. Ars I, 302

96.

Namque tuis opus est meus ut sis in aedibus hospes. 12, 805

Herodis, qui tum solymis erat aedibus hospes. 6, 212

Aulicus hic patriis accitus ab aedibus hospes 3, 119

Sil. 16, 243

97.

Humecatque manus impuras, impius hostis 14, 777

Aegypto reuoca natum, luit impius hostis 4, 228

Aetna 1, 66

98.

Iesu dona ferens a praeside corpus humandum, 15, 787

Eximius, quem cura coquit, tu corpus humandum 15, 819

Verg. Aen. 6, 161

Modificirano:

Marmoreo tumulo Christi qui corpus humauit, 16, 163

99.

Praeterit ille caput quassans, et talia iactat, 15, 606

Sex bisseña phalanx, et regi talia iactat. 8, 385

Prud. c. Symm. 2, 11

100.

Cur uiridis flagrante rubus non arserit igni? 16, 234

Verg. Aen. 2, 581

Modificirano:

Donec erunt amnes, et mundus inarserit igni. 16, 432

101.

At simul ac uenit optatis nubibus imber, 12, 36

Hac pluat eloquium, nostris e nubibus imber, 4, 321

Profluat ut magnis effusus nubibus imber. 8, 150

Verg. En. 11, 548; Geor. 4, 312

Haec mandata dedit, dulceis ut nubibus imbres, 8, 244

Verg. Ecl. 6, 38

102.

Hic uiso Iesu fremit, et mala pectore ab imo 7, 130

Lucr. 3, 57

Catull. 64, 198

Modificirano:

Cratibus ecce autem procurui pectoris, imo 10, 549

103.

Diuisae, et fuco quos littera pascit inani, 13, 554

Diuisae, fuco quos littera pascit inani. 13, 606

Diuisae, fuco quos littera pascit inani. 13, 600

Diuisae, fuco quos littera pascit inani. 13, 593

Diuisae, fuco quos littera pascit inani. 13, 579

Diuisae, fuco quos littera pascit inani. 13, 559

Verg. Aen. 1, 464

104.

Quid petis ille refert, Mulier, dic protinus inquit, 12, 755

Illa a stirpe sinat, quibus is non protinus inquit, 9, 210

Ven. Fort. Vita Martini 4, 494

105.

In medium pridem caeci, quibus improbus inquit. 11, 227

Vt genus hoc hominis tradam, sic improbus inquit. 14, 150

Sil. 7, 539

106.

Atque ut fonte pie credentibus amnis inundat. 16, 519

Prud. c. Symm. 2, 799

Modificirano:

Tum uitae altricis cumulator amnis inundet, 1, 37

Qua fluit aeternis a fontibus amnis inundans 6, 417

107.

Crederet, ille et enim quae scripsit, fecimus ipsi. 10, 512

Non illi, sontes ea nos at fecimus ipsi. 15, 136

Ov. Met. 13, 140

108.

Namque hic honorauit thalamos, taedasque iugales, 9, 153

Pollutum thalami obiiciens, tedasque iugales. 11, 8

Anthol. Lat. 1, 742, 52

109.

Quem uestra infando socordia Marte lacessit, 10, 766

Luc. 10, 346

Mod.:

Vt me uos etiam ferali Marte lacessent 14, 381

110.

Qui peccans in te colestia numina laesi, 12, 93

Et peccans in te coelestia numina laesi 12, 104

Verg. Aen. 1, 8 numine laeso

111.

Salue, o, Rex, Rabbi manifesto hoc eripe laeto. 7, 276

Rursus ait, surge, o, iuuenis, teque eripe laeto. 7, 197

Verg. Aen. 5, 690 eripe leto

112.

Libra mihi pensat iustas examine lances, 11, 58

Et librat recto geminas examine lances, 1, 191

Verg. Aen. 12, 725

113.

Huc sitibunde ueni, si uis bibe flumine largo, 10, 787

Nomen habens uitae, uitam quia flumine largo 16, 518

Petr. Sat. 5, 13

Modificirano:

Talia corde meo fluerent qua flumina large, 9, 117

114.

Talibus auspiciis nostri fluit unda lauacri, 4, 498

Ven. Fort. Carm. 9, 5, 9

Anthol. Lat. 2, 718, 7

Modificirano:

Proluet ipse calix et uos, aque unda lauabit, 12, 763

115.

Et nati corpus lachrymarum fonte lauabat, 15, 813

Verg. Aen. 7, 489

Haurire, aut quitis quo tingor fonte lauari? 12, 761

Ov. Her. 21, 179

Heus, o, coeligenae puri de fonte lauacri 5, 25

Paul. Nol. Carm. 31, 5

Prosper Aquitanus, De ingratias 1, 158

Modificirano:

Nec puro prius ipse manus in fonte lauarat, 10, 243

116.

Apparitor eum donec tellure leuauit. 15, 143

Quem Christi porrecta manus tellure leuauit 11, 751
Auit. Carm. 5, 93

117.
Manantem et tenuit foelici flumine linguam. 7, 2
Dracont. Romulea 3, 17
mod.:
Interea libros interprete flumine linguae 16, 212
(Coripp. Joh. Flumine lingua)

118.
Necnon et querulo tales dabat ore loquelas, 8, 483
Nectareoque dedit suaueis ex ore loquelas, 5, 261
Extulit a recto manantes ore loquelas. 11, 463
Lucr. 1, 39

119.
Hic ipse est, quem luce uidet haec uerba loquentem. 11, 259
At quicunque meas uoces et uerba loquentem 6, 501
4, 587 Ov. Met. uerba loquenti

120.
Praesentemque Deum praeclara uoce loquentem, 4, 85
Catull. 67, 41
Anthol. Lat. 2, 513, 3
Modificirano:
Ora modis agitata nouis, et uoce loquentur 16, 456

121.
Testis adest, legite illa dei sic ore loquentis 13, 491
Sulpicius, Hexasticha in Aeneidos libris 1, 13
Modificirano:
Illa quidem pandunt, et me pleno ore loquuntur. 10, 494

122.
Me nouere tuo ueracem lumine lucem. 14, 424
Ennod. Carm. 2, 150, 6
Mente tua mentes, ut lumina lumine lucent, 5, 217
Cic. Poet. 52, 37
Hoc syncerus amor mouet omnia, lumina lucent 7, 5
Enn. Ann. 1, 148

123.
Quem deus assumpsit uestrae de sanguine matris. 16, 493
Luc. 2, 332
Modificirano:
Vndique natorum conspersae sanguine matres 4, 196

124.
Pectora debilibus populataque corpora membris, 10, 640

Man. 1, 890
Passibus, et manco mutilis et corpore membris, 11, 475
Man. 2, 170

125.
Dignaturque Deus nostris discumbere mensis, 5, 447
Stat. Silv. 4, 2, 33
Huic datur omne bonum, diuumque accumbere mensis. 6, 373
Juvenc. 1, 757 accumbere mensae
Modificirano:
Cooperat ut posita coetus discumbere mensa, 16, 441
Prandia parta quidem posita discumbite mensa, 16, 383
Ambit enim cathedris, summisque recumbere mensis, 13, 537
Et manus ecce rapax ausa hac accumbere mensa est. 14, 246

126.
Concilia, alliciant diuae conuiuia mensae, 9, 425
Tib. 3,6, 59
Modificirano:
Laetaque per pingues carpsit conuiuia mensas. 8, 340

127.
Quae tua sollicitam uersat sententia mentem 1, 200
Et uoluit dubiam uobis sententia mentem? 16, 291
Ov. Met. 9, 517
Dic modo Petre tuae quae sit sententia menti? 11, 781
Verg. Aen. 2, 35; 11, 314
Modificirano:
Haec nam prima fuit dubiae sententia mentis. 12, 670

128.
In mea qui nostras non congregat horrea messes, 10,90
Fudit, et ipsa suas stupuerunt horrea messes, 10, 321
Verg. Geor. 1, 49
Aetna 1, 12

129.
Pabula ne liti, neu tristibus arma ministris 6, 122
Petr. Bellum civile 1, 234
Modificirano:
Bellica que pugnis uictricibus arma ministrent, 6,4
Mox alia ex aliis instaurant arma ministri. 14, 779

130.
Ii postquam summo uidere in uertice montis 16, 420
Dux simul et ductus? summi de uertice montis 6, 382
Nam super aereo celebrati uertice montis 3, 191
Verg. Aen. 5, 35; 11, 526

131.

Quisque suos uariis languentia corpora morbis, 7, 161
Multaque tum uariis curauit corpora morbis. 12, 211
Sen. Ag. 1, 97
Modificirano:
Conficiturque graui sic laeso ut corpore morbo, 4, 98

132.
Rebus adest, utroque ruent a cardine mundi. 13, 678
Oceano, geminoque uidet sub cardine mundi. 2, 421
Ov. Pont. 2, 10, 45
Man. 1, 605; 2, 868

133.
Regna parata diu uobis ab origine mundi 14, 82
Vos hebetat, uoluitque rapax ab origine mundi 11, 78
Clade premet magna, quae sic ab origine mundi 13, 694
Lucr. 5, 548

134.
Et pater ipse sui manet ingens lumine nati. 16, 581
Villa uirum, coeco dederit qui lumina nato. 11, 251
Lucr. 4, 836 lumina nata

135.
Sustulit, alta uolens attingere uulnera nati. 16, 729
Mente pia confixa sui per uulnera nati, 16, 630
Ov. Met. 13, 543
Quoque suo intentant infligere uulnera nato. 10, 95
Anthol. Lat. 1, 118, 1

136.
Gratia, quae lactat largissima ad hubera natos, 6, 418
Imperat occidi sugentes ubera natos, 4, 170
Quaeque sibi nullos lactarunt ubera natos. 15, 508
Inuadunt matres, sugentes hubera natos 4, 180
Verg. Geor. 3, 178

137.
Inque meo confige tuum tibi pectore natum, 14, 478
Virgo suum peperit constanti pectore natum. 2, 459
Juvenc. 2, 499

138.
Siue procellosi ueniant ex aethere nimbi, 6, 499
Verg. Aen. 2, 113; 5, 821
Pestifer extemplo rutilo stetit aethere nimbus, 4, 185
Avit. Carm. 4, 432
Sed uelut obducto quum sol latet aethere nimbo. 10, 702
Et liquido turpes dissoluit ab aethere nimbos, 5, 245

139.

Mundus in aeternam uortat sua lumina noctem, 1, 170

Verg. Aen.10, 746; 12, 310

Anthol. Lat. 2, 428, 10

Non secus ac coelum uerso si lumine noctem 15, 483

Cyprianus, De resurrectione mortuorum 1, 127

140.

Facta habet edictis tamen his contraria nostris, 6, 474

Verg. Aen. 7, 293

Modificirano:

Quis praecepta dedit legi contraria nostrae? 10, 410

141.

Vt sint una domus, coeatque in numine nostro. 442

Mercari, quorum neuter sine numine nostro 163

Verg. Aen. II, 396

Anthol. Lat. 1, 119, 88

142.

Dum bibit, unde suos late dum spirat odores, 8, 519

Praebet aquam uiuam, Diuinos spirat odores, 4, 143

Nemes. Ecl. 2, 46

Modificirano:

Horrendus uisu, et graueolentem spirat odorem, 15, 524

143.

Aeternas thesaurus opes dabit omnibus omneis. 6, 264

Lucil. 1, 1132 omnibus omnes

Lucr. 4, 708

Haec iubet omne nefas soluatur, et omnibus omne 1, 308

144.

Hos in frustra secans socios partitur in omnes, 9, 344

Diuidit, et sociis populos partitur in omnes. 11, 498

Verg. Aen. 1, 194 partitur in omnis

Cyprianus Gallus, 1, 765 partitur in omnem

145.

Virtutum dominus, mundiue exercitus omnis. 15, 492

At coeli uirtus, superumque exercitus omnis 13, 726

Verg. Aen. 2, 415; 5, 824; 11, 171; 11, 598

146.

Cui Deus imposuit nomen, quo protinus omnis 2, 323

Aetherio delapsa polo, tum protinus omnis 3, 2

Ov. Am.

147.

Ieiunos inopes dapibus saturauit opimis, 2, 284

O, foelix Coelo dapibus saturandus opimis. 6, 34
Paul. Nol. Carm. 19, 106

148.
Hic uenit, ut lustret totum sol aureus orbem. 4, 61
Signa, per obliquum remeans sol aureus orbem, 5, 367
Avien. Arat. 1, 1053
Anthol. Lat. 1, 587, 3

149.
Qui totum aeternis submittant legibus orbem. 5, 496
Militia, totusque tuis in legibus orbis, 11, 674
Man. 1, 8; 2, 817 - legibus orbem

150.
Testanda interitu, et totum celebranda per orbem. 8, 113
Ergo age, iam totum phama celebresce per orbem. 10, 688
Hocque euangelion, cuncto celebrabitur orbi, 13, 675
Paul. Nol. Carm. 13, 22 - celebrata per orbem

151.
Conuectantque suos diuersis orbibus orbes 5, 122
Vnde nouos latis mundus rotat orbibus orbes? 5, 283
Laus Pisonis 1, 181
Anthol. Lat. 1, 8, 57

152.
Quattuor humani reuocetque a partibus orbis, 12, 380
Quattuor hi lati uenient a partibus orbis, 7, 101
Quattuor a magni reuocabit partibus orbis. 3, 207
Quattuor a magni demissi partibus orbis. 5, 502
Lucr. 2, 1075

153.
Haec summa, hic cardo est, legum quo uertitur ordo, 6, 434
Hoc omnis rerum sub cardine uertitur ordo, 7, 4
Verg. Aen. 3, 376

154.
Vnus et unius fiet tum Pastor ouilis. 11, 303
Paul. Petr. De vita Martini 4, 150
Modificirano:
Vt magis atque magis uiuant, Ego pastor ouili 11, 288

155.
Infantem puerum prisci pro foedere pacti. 2, 322
Marius Victorius, Alethia 3, 620
Sensit, et aeterni compleuit foedera pacti, 3, 165

156.

Feruet, et ardenti riget arrida lingua palato, 11, 316
Aruerat Iesu sub sicco lingua palato. 15, 526
Verg. Geor. III, 388

157.
Attollitque oculos, duplicesque ad sydera palmas, 9, 341
Puluere, dehinc oculos, duplicesque ad sidera palmas 5, 484
Verg. Aen. 1, 93; 2, 153; 9, 16
Ipsa genu flexo, tensisque ad sydera palmis, 2, 458
Ven. Fort. Vita Martini 4, 605

158.
Et sponsae amplexu, confestim limina pandant. 13, 807
Prole salutifera uitai limina pandis. 2, 135
Verg. Aen. 6, 525 limina pandit

159.
Comis, et hospitibus gratis alimenta parabat. 9, 6
Anthol. Lat. 2, 2048, 1
Modificirano:
Atque alia ex aliis toties alimenta parauit, 11, 509
(Man. 5, 283 - alimenta parare)

160.
Concipiet Virgo coelestem foemina partum, 2, 43
Quo paritura nouos educit foemina partus. 4, 137
Paul. Nol. Carm. 6, 325

161.
Quae mater, uel quis fuit unquam talia passus? 15, 741
Coeperit infoelix uexari talia passus? 11, 732
Ov. Fast. 1, 487

162.
Relligione pius, cui Coeli arcana patebant, 4, 14
Corda palam fient, mentisque arcana patebunt. 4, 71
Stat. Theb. 2, 416 arcana paterent
Tert. Carmen adversus Marcionem 4, 207 arcana patere
Claud. Carm. 22, 45 arcana patescunt

163.
Hoc et idem facio summi sapientia patris. 10, 431
Et bonitas aequaeva dei, et sapientia patris. 7, 406
Paul. Nol. Carm. 23, 296

164.
Heus iterum tensis, iterum iuuat ardua pennis 6, 364
Regius huic ales dextram grauatur, ardua pennis 3, 231
Claud. Carm. 24, 203

165.

Non licet ah te nate sequi me caede peremptam, 15, 739
In cruce ui regum scelerata caede peremptus, 11, 774
Rursus et iis plures, et eadem caede perempti. 13, 364
Sil. 9, 146 caede peremptis

166.

Influit illa sinu mentis de fonte perenni. 6, 377
Caligant oculi lachrymis, et fonte perenni 15, 454
Regna beata situs manantia fonte perenni 16, 434
Ov. Am. 3, 9, 25
Modificirano:
Effoditque alte puteum, quem fonte perennem 9, 48

167.

Nuntiat, hinc dira ueniunt contagia pestis, 1, 247
Tabidaque extinxit dirae contagia pestis. 3, 29
Luc. 6, 89

168.

Haud illisa cadet solido a fundamine petrae. 6, 500
Firma super stabilem posuit fundamina petram, 6, 495
Juvenc. 1, 720 fundamina petrae

169.

Aut excussa arcu diuinae tela pharetrae 8, 247
Merobaudes, Panegyricus poeticus 1, 80
Lucida quae plenis iaculentur tela pharetris, 8, 461
Verg. Aen. 5, 501

170.

Calceus ore meo est, uestra hic peccata piabit. 4, 465
Et uerbo confessa uirum peccata piabit. 2, 241
Paul. Nol. Car. 31, 195 peccata piare

171.

Mactauit uitulum multo pater ubere pinguem, 12, 122
Qua rigat Aegyptum, foecundat et ubere pingui. 4, 116
Prisc. Periegesis 1, 973

172.

Ardua uictrici ducit uestigia planta. 11, 646
Gressus, ut aequatis agerent uestigia plantis. 13, 194
Sil. 16, 491

173.

Ibat ouans, agiles neque tinxerat aequore plantas. 9, 388
Verg. Aen. 7, 811
Caerula cui siccis subsidunt aequora plantis, 9, 377

Stat. Theb. 9, 336

174.

Vsque graues omni pensuri crimine poenas, 6, 71
Sumat ut immani meritas pro crimine poenas, 12, 203
V. Fl. 4, 430
Mart. Sp. 10, 3
Sen. Med. I, 660

175.

Insolita sub nocte dedit terramque, polumque. 15, 666
Arbitrio parere uiri terramque, polumque. 1, 347
Qui regit Imperio stabili terramque, polumque. 2, 271
Eniti fraudare die terramque, polumque. 16, 157
Verg. Aen. 2, 251
Dii superi testes, homines, aqua, terra, polusque, 3, 138
Stat. Silv. 1,1,93
Modificirano:
Factrices strinxere manus terreque, polique, 14, 629
Puluis humi tanto Domine terraeque, polique. 14, 492

176.

Tum uenti posuere, silet placido aequore pontus. 10, 397
Verg. Aen. 6, 729
Nauigeroque iterum transmittunt aequora ponto, 11, 535
(Verg. Aen. 10, 103 Aequora pontus)

177.

Excubat ad ualuas, primaeque ad limina portae, 13, 77
Talibus auratae dictis ad limina portae, 13, 173
Verg. Aen. 2, 752 + 3, 351
Ecce ferebatur primo de liminae portae 7, 185
Verg. Aen. 2, 242

178.

Ah quis eam tanto medicari uulnere possit? 15, 433
Avit. Carm. 5, 137
Qui se nouit, eget, medicari huic uulnera possunt. 5, 453

179.

Omnis ei summa dabitur uirtute potestas, 13, 734
Vos, qua scripta dei, qua sit uirtute potestas. 13, 486
Man. 4, 559

180.

Quae, nisi sola potest tantum diuina potestas? 7, 386
Creditus esse fuit multis diuina potestas, 12, 655
Ciprijan, De resurrectione mortuorum 1, 279

181.

Diuae innata Deo uis atque aeterna potestas, 1, 303
Imperio paret, diuumque aeterna potestas. 8, 28
Verg. Aen. 10, 18

182.
Ore tenus, tum sic miseranda uoce precatur. 7, 23
Verg. Aen. 9, 403; 11, 784
Modificirano:
Sed tua, fusus humi tali est sic uoce precatus. 14, 520

183.
Nam dolor, atque sua crux illum mole premebant. 15, 515
Te duce, quam uasta circum ui et mole premebant. 13, 113
Sil. 16, 34 mole premebat

184.
Audiit hunc Christus, sua tum uestigia pressit, 12, 789
Aequora, nec quisquam flatus uestigia pressit 7, 290
Verg. Aen. 6, 197; 6, 331

185.
Ipse Deus mundum propio regit ordine princeps, 1, 213
Ecce sacer, nullique secundus in ordine princeps 9, 296
Anthol. Lat. 2, 1366,1

186.
In me tela uolant, in me furit unda procellis, 10, 739
Incumbit Ponto nimbus, sonat unda procellis, 7, 262
Paul. Petr. De vita Martini 5, 741 unda procellae

187.
Sic genus humanum caligat, et omne profundum 1, 175
Aetna 1, 257
Modificirano:
Si pater imperium coeli gerit omne profundi, 10, 428

188.
Inuoluens omnem terram, caelumque profundum, 15, 701
Verg. Ecl. 4, 51; Geor. 4, 22; Aen. 1, 58
Modificirano:
Grator ait tibi Rex terrae, Coelique profundi, 8, 402
Squallida piscatu, terrae, Coelique profundum 7, 148

189.
Et magna sic uoce uocare, o, regia proles 12, 825
O, gens facta dei, populusque, et regia proles, 6, 342
V. Fl. 1, 162

190.
Tot populos ex se bissenā stirpe propagat, 5, 516

Ipsius et pietas Iudaea a stirpe propagat, 2, 278

Avit. Carm. 1, 10 stirpe propago

191.

Illius euersa est tumido super aequore puppis, 13, 245

Aetheris, hinc resident undae, stat in aequore puppis 11, 38

Ov. Met. 3, 660

192.

Ballatum, mene o, Rabbi, talem esse putabis? 14, 260

O, miseri qui uos foelices esse putatis, 10, 340

Ov. Her. 12, 141 esse putabam

Lucil. 1, 565 esse putare

193.

Nec minus et tales roseo dabat ore querelas. 4, 350

Coripp. Joh. 6, 127

Soluitur in lachrymas ululantibus ora querelis. 15, 737

Prop. 3, 10, 9

194.

Mundus perpetua foelix in pace quiescat. 5, 237

2, 732, 2 Anthol. Lat.

Modificirano:

Horrea, perpetua ut sine fine in pace quiescant. 9, 219

195.

Et propria steriles defregit ab arbore ramos. 3, 152

Qua Mosea quidem lex truncat ab arbore ramos, 6, 111

Verg. Aen. 4, 485

196.

Qualis ubi uiridi defactus ab arbore ramus, 10, 565

Verg. Aen. 6, 187

Quale nitet malum foelicis in arbore rami, 14, 264

Estis et in una uos omnes arbore rami. 13, 541

Coripp. Joh. 4, 93

197.

Agmina, Ioanni curua ceruice reclinat, 4, 476

Flectitur, atque humili caput a ceruice reclinat, 11, 16

Ov. Met. 10, 558

198.

Imperiis, domus inque domum collapsa recumbit. 10, 60

Verg. Aen. 9, 434

Modificirano:

Deficit, et socias inter collapsa recubit. 15, 732

Nacta subit, pedibusque retro prolapsa recumbit, 8, 500

199.

Feruereque aeterni uenientia saecula regni. 11, 636

Paul. Nol. Carm. 9, 36

Modificirano:

Plurima coelicolum latuit per saecula regnum, 9, 252

200.

Vis, dicetis ei Dominus iubet, illa remittet. 13, 80

Quos pinguis dat bacca cados, huic ille remittit 12, 412

Ov. Met. 6, 144 Illa remittit

201.

Castra, quid hinc nobis? quae praemia digna rependes? 12, 311

Anthol. Lat. 1, 83, 100; 1, 83, 105; 1, 83, 111; 1, 83, 116

Modificirano:

Nam quid habent miseri, quae prandia digna rependant? 10, 643

202.

Electis ducibus medius Rex ipse resedit 6, 1

Ov. Met. 7, 102; 7, 671

Modificirano:

Lassa ministeriis, o, Rex, soror ipsa resedit, 9, 24

203.

Quae surdis aures, et mutis ora resoluit, 15, 558

At sua sydereus iuuenis rosea ora resoluit, 10, 180

Tum grauitur circumspectans, sic ora resoluit. 1, 199

Verg. Geor. 4, 452

204.

Atque illum adductis manibus post terga reuinctum 15, 297

Verg. Aen. 2, 57

Modificirano:

Ferrea dant, urgent manibus post terga reuincis. 15, 44

205.

His simul, atque alia orabat, et ora rigabat 15, 112

Verg. Aen. 6, 699; 9, 251

Modificirano:

Nescio, sed multis mea fletibus ora rigabo, 15, 309

206.

Finibus egrediens, et talia uoce rogabat. 11, 428

Procidit ille genu, miseranda et uoce rogabat 12, 187

Ov. Met, 5, 223

207.

At non polluerat Daud, templique sacerdos, 5, 472

Et fit Anacletus princeps, templique sacerdos, 3, 339

Verg. Aen. 7, 419

208.

Christus adest. haerent infixae corde sagittae. 8, 476

Ov. Am. 1, 2, 7

Modificirano:

Fulminat arduos acuens in corda sagittas, 5, 267

Emicat, unde novas in saxa corda sagittas 5, 385

209.

Et Tyrus illustri tales uomit ore salivas. 5, 138

Ven. Fort. Vita Martini 1, 496

Modificirano:

Calcibus, et lentam despumat ab ore salivam. 11, 730

Dentibus infrendens, et spumeus ore, salivat, 11, 712

210.

Hinc datur una fides, nostrae uia sola salutis. 4, 448

Mox alia rescinde mihi, uia sola salutis 14, 480

Luc. 4, 346

V. Fl. 7, 272

211.

Semianimemque uirum, solidataque uulnera sanat. 5, 7

Ille sinu attollit lapsantem, et uulnera sanat. 7, 146

Stat. Theb. 6, 867

Modificirano:

Integrat hinc tactu auriculas, et uulnere sanat. 14, 612

212.

Adsit laudis honos, qui uenit nomine sancto. 13, 636

Paul. Nol. Carm. 21, 531

Huc ades o, benedicte, uenis qui nomine sancto. 13, 136

Et qui per Coelum iurat, per nomina sancta, 4, 576

213.

Non pudet o, demens? tam claro lumine sanctum 7, 112

Cyprianus Gallus, Liber geneseos 1, 575

Modificirano:

Orbis, et omnis eo clarescat lumine sanctus. 14, 445

Fac oculi nostri uideant tua lumina sancta. 12, 832

214.

Omnipotens, qui nomen habet super omnia sanctum. 2, 277

Paul. Nol. Carm. 26, 18

Arce poli, nutu, ac uerbo regi omnia sancto. 4, 214

215.

Talibus insinuans. en hic agit omnia secum, 13, 150

Et quae corruerant culpa, trahat omnia secum 1, 166

Verg. Geor. 3, 343; 11, 550

216.

Victoris Christi uictricia castra secuti, 16, 498

Ille refert, Amen uos me, et mea castra secuti 12, 312

Ov. Pont. 2,2,11

Post mea signa gradus ducat, mea castra sequatur. 13, 287

V. Fl. 6, 2

Bethaniam repetit, duodenaque castra sequuntur, 13, 256

Haec Reges sua quenque cohors, et castra sequuntur, 3, 234

Excedunt Reges, et regia castra sequuntur. 3, 373

Luc. 4, 676; 10, 407

Modificirano:

Hinc animaduertit turbas sua castra sequentes 8, 1

217.

Ibat prae Iesus, socii data signa sequuntur, 12, 734

In uirtute ducis, mirandaque signa sequuntur 16, 572

Man. 3, 516

Pro quo uestra manus? uel cuius signa sequantur? 10, 65

Verg. Aen. 10, 258

Et plebeius apex, Acherontia signa secuti, 15, 14

Respice qui crucis alta tuae sunt signa secuti. 15, 747

Verg. Aen. 8, 52

Marte suo regis uictricia signa secutus. 8, 195

Sid. Carm. 2, 286

Modificirano:

Impulit ostentum Reges data signa secutos. 3, 209

218.

Nubibus ingenti tum maiestate sedebit. 14, 75

Ad dextram patria tum maiestate sedebit. 14, 737

Coripp. Laud. Jus. 4, 129 maiestate sedentis

219.

Improbis exultat, sistique ante ora senatus. 14, 707

Iam penetrat foedi praeceps ante ora senatus. 14, 148

Luc. 8, 506

220.

Quin animis resoluta suos in corpora sensus 8, 50

Anthol. Lat. 2, 1979, 8

Qua se tam sancto contactam corpore sensit. 4, 472

221.

Marmoreaue tenens excisum mole sepulchrum, 15, 824

Verg. Aen. 6, 232

Modificirano:

En lapis ingenti patefacto mole sepulchro 16, 16

222.

Acrior inque dies semper mea bella sequatur, 11, 622
Qui mea signa meo qui nomine bella sequetur, 8, 171
Luc. 2, 293 bella sequentur
Verg. Aen. 8, 547 i Ov. Her. 16, 341 bella sequantur

223.
Ante diem Paschae uenturum luce sequenti, 15, 391
Ov. Fast. 4, 675
Modificirano:
Credentes haec signa mea cum luce sequentur. 16, 454

224.
Sudaque post imbres oculorum templa serenat, 8, 533
Dicitis auster adest in coeli templa sereni. 11, 525
Sole sub aduerso, coeli quae templa serenat, 10, 383
Lucr. 2,8 templa serena

225.
Aspectumque Patris stellata fronte serenat. 4, 371
Verg. Aen. 4, 477;
Modificirano:
Ast ea corde tegat, laeta et sub fronte serenat. 6, 230

226.
Cuncta datis miro posuit Deus ordine signis, 4, 270
Hocque parabolicis intexit ordine signis. 9, 181
Man. 2, 734; 3, 174

227.
Aetherias orbus sub primi lumina solis, 11, 188
Heu qua nocte queant inuoluere lumina solis? 10, 618
Lucr. 1, 5; 1, 993; 2, 108; 2, 162; 2, 654; 5, 462

228.
Nam quibus ipsa quidem commissa piacula soluit 8, 525
Stat. Theb. 1, 236
Modificirano:
Crimina multa uirum per multa piacula soluas. 14, 759
Sic morbos animi, atque humana piacula solues. 2, 356

229.
Numina magna uocans, et munera debita soluens, 12, 712
Paul. Nol. Carm. 18, 47
Dat poenas insons, alienaque debita soluit. 14, 645

230.
Luminis, et geminas radianti fonte sorores 9, 18
Castalioque sacrae sequerentur fonte sorores, 5, 263
Aetna 1, 7

231.

Horrea nulla parant, nec terram uomere sulcant, 6, 293

Avien. Orbis terrae 1, 272

Modificirano:

Cui Rex.obliquum deflexo uomere sulcum 7, 230

(Luc. 6, 382 uomere sulcus, Anthol. Lat. 1, 723A, 7 uomere sulcos)

232.

Optima qui positis infodit semina sulcis. 9, 200

Vt data qui primis commisit semina sulcis 9, 136

Sil. 15, 539

233.

Framea tum Petri uibrata a uertice summo 14, 602

Haec suspensa polo scalas a uertice summo 9, 37

Tum repetit luzae scalis a uertice summo 16, 222

Catull. 64, 390

234.

Quod tamen ille fuit materna a gente suorum 5, 315

Quem similem Mosi media de gente suorum 16, 237

Ov. Met. 14, 463

235.

Quisquis et hos inter magis eminet, ille superbit, 12, 773

Ille sibi formae decus arrogat, ille superbit 6, 213

Ov. Met. 11, 218

236.

Pectora declinat, subit alti et limina templi. 10, 414

Sil. 6, 454; 11, 81

Tunc obiter Iesus procul haud a limine templi 11, 179

Ov. Fast. 6, 481

237.

Crede mihi mulier, non longe hic affore tempus, 7, 87

Est prope quod recinunt in fatis affore tempus, 11, 772

Ov. Met. 1, 256

238.

Indicet, o, nunquam missura amplexa tenebo, 8, 486

Ciris 1, 309

Virgineum germen gremio complexa tenebit. 10, 133

Atque homines, quos illa simul complexa tenebant. 16, 529

At syris simul ipsa pedes amplexa tenebat, 15, 814

239.

Iam medium Coeli nox intempesta tenebat, 2, 88

Iam medios cursus nox intempesta tenebat, 2, 446

Verg. Aen. 3, 587

240.

Optato summae potentur littore terrae, 16, 453

Luc. 4, 415

In populos omneis. inque ultima littora terrae, 16, 312

Verg. Aen. 7, 10

241.

Iamque gerasanae praeteruolat aequora terrae, 7, 362

Man. 4, 630

Et sparsas memorat uicina per aequora terras, 5, 120

Man. 4, 625; 4, 782

242.

Nostra profanatis insensa ob numina terris. 8, 122

Te precor, o, mundi pietas, qui numine terris 7, 411

Luc. 9, 729

Mart. 11, 3, 9

243.

Mutis uerba fluunt, et Christum ad sydera tollunt, 11, 481

Ipsius innumeras laudes ad sydera tollunt. 5, 396

Verg. Aen. 9, 637; 10, 262; 11, 37; 11, 878

244.

Concinit ambages, et concrepat ore tonanti 4, 461

Dracont. De laudibus Dei 1, 496

Modificirano:

Vox ea dum Christi diuinitus ore tonaret, 12, 519

Conuentu stantem medio, magno ore tonantem 8, 257

245.

Quom cadit, et praeceps euoluitur impete torrens, 6, 505

Cedrorum, rapido quam interluit impete torrens, 14, 472

Cyprianus, De Sodoma 1, 62

246.

Vinceret ut, decor omnis abit se corpore toto, 15, 322

Ex illis unus postquam se corpore toto 12, 709

Emisit uocem, qua percita corpore toto 10, 557

Lucr. 3, 109; 3, 138; 3, 276; 3, 281; 3, 329; 3, 351; 3, 564; 3, 608; 3, 799; 4, 887; 4,

1021; 4, 1042; 4, 1104; 4, 1111; 5, 273; 6, 1008

247.

Acciri ex templo rex hunc iubet ante tribunal, 12, 196

Sicut stare meum digner uos ante tribunal. 13, 761

Atque haec Sydereum quum constitit ante Tribunal, 1, 112

Prud. Peristephanon 11, 77

248.

Quo mihi mella dabis linguis ex ore trisulcis? 10, 107
Verg. Geor. 3, 439; 2, 475

Modificirano:

Impliciti, linguis exertant ora trisulcis, 3, 321

249.

Vt belli praedae statuunt immane trophaeum. 10, 197
Parte alia uictos, Ditisque imane trophaeum 10, 467
Tert. Carmen adversus Marcionem 2, 168

250.

Agmina fusa globis populi turbante tumultu. 11, 743
Nomine suppresso, et populi turbante tumultu, 10, 704
Cur reuoluta ruit domus haec turbante tumultu? 7, 470
Verg. Aen. 6, 857; 9, 397

251.

Fluctibus acta repens euertitque aequora turbo, 14, 567
In mare caeruleum, seu turbidus aequora turbo, 11, 34
Verg. Geor. 3, 470; Aen. 1, 511; 10, 665 aequore turbo

252.

Hunc stulti signis, custode et milite uallant. 15, 828
Discipulos, nec non romano milite uallant. 13, 447
Pars regem circa praetoria milite uallant. 13, 214
Coripp. Laud. Jus. 1, 294

253.

Hic medius (clausae stabant ut cardine ualuae) 16, 333
Astitit, immotaeque haeserunt cardine ualuae. 2, 56
Juv. 4, 63
Ah Domine has aperi nobis a cardine ualuas. 14, 27
Sid. Carm. 11, 24

254.

Haec formosus Osys cecinit sic carmine uates. 13, 81
Fundus habet, cecinere pii quem carmine uates. 15, 76
Fatidico cecinere pii quae carmine uates. 15, 603
Fatidicus sacro cecinit quae carmine uates. 15, 528
Ennod. Carm. 2,3,9
Coripp. Joh. 1, 452
Enthea ueridicus Malachiae carmina uates. 14, 324
Ov. Am. 1, 8, 57
Fatidico sacri producit carmine uatis. 16, 255
Luc. 8, 824

255.

Et mea fatidici memorant quae oracula uates 12, 739
Sacraque fatidici patuere oracula uatis. 16, 78

Ov. Pont. 2, 1, 55 oracula vatum

256.

Viperea de fauce? malus suffusa uenenis, 7, 392

Spicula Tartareo rursus suffusa ueneno 5, 74

Ov. Met. 2, 777

257.

Nomen in aeterno quod perficit omnia uerbo. 11, 467

Omne Donum late permanat in omnia, uerbo 5, 236

Paul. Nol. Carm. 21, 774; 23, 105

Diceris? iis inquit quod condidit omnia uerbum, 11, 82

Man. 5, 65

258.

Protinus accipite hoc, et figite pectore uerbum. 10, 113

Paul. Petr. De vita Martini 5, 687

Firmaque ueridico purgavit pectora uerbo, 9, 146

259.

Est uerax, haud ille nefas in pectore uersat. 10, 730

Rursus ait, qui uos turbato pectore uersat? 16, 290

Verg. Aen. 1, 657; 4, 563

260.

Christus pro scopulo positus feret omnia uictor. 6, 56

Luc. 2, 147

Modificirano:

Vita latet custos, et sustinet omnia uictrix. 7, 273

Trans quodcunque uoles, regnatque per omnia uictrix. 11, 759

261.

Mundus adhuc modicum propria me luce uidebit, 14, 346

Rura petant, illic alma me luce uidebunt. 16, 137

Cic. Poet. 52, 28 luce videbis

262.

Purius ii lumen sincaera mente uidebunt, 6, 40

Haec eadem, quae uos et luce et mente uidetis. 8, 417

Lucr. 4, 750 mente videmus

Lucr. 5, 149 mente videtur

263.

Nam quaedam sperabat eo data signa uidere, 15, 215

Lucr. 4, 444

Modificirano:

Haec oculi uestri certissima signa uidebunt, 3, 110

Coelitus aede palam bone dux noua signa uidenda, 10, 121

Poscit adulter opem populus noua signa uidendi, 10, 126

264.

Imbuit iste tibi? quae causa haec mira uidendi? 11, 211

Haec sociis horrenda suis, et mira uideri, 12, 299

Iudicis humani, uobis ea mira uidentur, 10, 462

Lucr. 5, 1181 mira videbant

265.

Quam facis in populis, et te cupis ipse uideri? 11, 156

Man. 1, 29

Stat. Teb. 6, 843

Modificirano:

Quod ni ferret opem subitam Puer ipse uidendo, 3, 429

Migrandum est uobis, ibi praeuius ipse uidendus. 16, 61

Fatus es anne ego sum, post haec tamen ipse uidendus 14, 734

266.

Nam tibi mortalis quum sis deus esse uideris. 11, 349

Cato, Dict. 1, 25

Quis tibi nunc porro tribus ex his esse uidetur? 8, 455

Lucr. 1, 497; 1, 692; 1, 698; 1, 750; 3, 555; 3, 777; 4, 209; 4, 406; 4, 1277; 5, 19; 5, 258; 5, 565; 5, 578; 6, 980; 6, 1061

267.

Flectitur, et misero iubet effera soluere uincla. 12, 173

Catull. Carm. 64, 367

Modificirano:

Puluerulenta pedum uestrorum soluite uincla. 8, 84

268.

Halitus, et toto labefactae corpore uires. 15, 472

Tum neque uox linguae, notae neque corpore uires 10, 761

Morte obita rediisse uident, et corpore uires 7, 484

Verg. Aen. 5, 396; 5, 475

269.

Mirantur uarios habitus, atque arma, uirosque, 3, 269

Quisque suas acies intendat ad arma uirosque. 9, 133

Sil. 1, 132; 4, 11; 17, 102; 17, 516

Stat. Theb. 7, 798

270.

Luce palam Christi decus hoc fert inclyta uirtus, 7, 502

Pectora, tormento ferit hos Christi inclyta uirtus. 13, 196

Stat. Theb. 11, 412 inclita uirtus

271.

Ingruit Imperii noua uis, mirabile uisu, 5, 389

Hoc factum est uirtute dei, mirabile uisu. 13, 131

Hic opus, ille deus, terris mirabile uisu 13, 63

Verg. Aen. 12, 252

272.

Heu miseri accelerant fatum, et qui semina uitae 1, 148

Culex 1, 135

Modificirano:

Suscipiet, uiridemque nouo de semine uitam, 10, 458

273.

Hinc labor unus erit uobis, quo ducere uitam 6, 288

Cuius amore mori, cui totam ducere uitam 6, 266

Verg. Aen. 2, 641; 4, 340

274.

Reddite, quas opus est reuocantes funere uitas. 8, 51

Pectora qui mihi fida gerunt, a funere uitam 12, 583

Anthol. Lat. 2, 1440, 3

275.

Tendit agens hyemem, totusque inuoluitur umbris 11, 720

Avien. Orbis terrae 1, 237

Modificirano:

Tertia iam supra denas euoluerat umbra, 14, 159

At quum nox atra tellurem inuoluerit umbra, 12, 541

276.

Et sese uiridi foliorum protegit umbra. 14, 265

Stat. Theb. 7, 107; Silv. 4, 4, 16

Modificirano:

O, foelix et fausta tua quam protegis umbra. 9, 35

277.

Stipite quale cauo, magnaue sub arboris umbra 13, 211

Ven. Fort. Vita Martini 3, 353

In foliis altae mediam super arboris umbram, 16, 217

Post obdormiuit proiectus ad arboris umbram 9, 222

Catull. 64, 41

278.

Solennem populis aspersit fluminis undam, 4, 451

Illa sedet ramo, uitreique ad fluminis undam 8, 103

Verg. Aen. 3, 389; 6, 714; 10, 833

279.

Aut quis tam puris manantes fontibus undas? 1, 355

Ov. Met. 3, 27

Modificirano:

Vnde noui latices manant e fontibus? Unde 5, 281

280.

Haereat ut tecum, sint et duo corpore in uno, 12, 226
Ov. Met. 1, 18
Quippe uiam inuenit, qua nos sibi corpus in unum 14, 293
Ov. Met. 13, 604.

281.

At pharisaea manus corpus coit omnis in unum, 13, 496
Nulla puerperii, quin nec simul omnis in unum 15, 82
Verg. Aen. 9, 801; 10, 410

282.

Milite cum communis erit, pater omnibus unus. 13, 289
Sicut et hic Populis supereminet omnibus unus, 3, 34
Hunc audite, salus populis est omnibus unus. 4, 496
His quibus infulsi celeberrimus omnibus unus. 428
Fert aciem mundo, Deus et Rex omnibus unus. 7, 13
Vlla uiros? nobis deus est pater omnibus unus. 11, 120
Quum Deus omnipotens amor unus, et omnibus unus 6, 350
Verg. Geor. 4, 184; Aen. 3, 716
Vna animi facies eat his, corque omnibus unum, 16, 507
Nos etenim cum diis corpus sumus omnibus unum. 6, 357
Lucr. 1, 661; 3, 285
Sit genitor uobis, hoc et stirps omnibus una, 3, 351
Muneribus maiora quidem et tulit omnibus una. 13, 224
Verg. Aen. 5, 616; 2, 743
Modificirano:
Tota anima, totis et uiribus omnibus uno. 8, 427

283.

Legeris? Expedias, primosque in regna uocaris, 5, 328
Quo data principibus coalescant regna uocatis, 5, 522
Sancta fides populis uentura in regna uocatis, 5, 409
Regali trabea, Coelique in regna uocatos 4, 233
Hinc fore, ut innumeri cedent in regna uocati, 7, 99
Gentibus una salus, qui Coeli in regna uocantur. 4, 60
Verg. Aen. 3, 185 regna uocare

284.

Posthaec ingenti claram dat pectore uocem, 12, 634
Ast ubi praeclaram fudit de pectore uocem, 5, 260
Verg. Aen. 1, 371; 3, 246
Aduocat, et tales efudit pectore uoces. 12, 770
Intima, quae tales fudere e pectore uoces. 14, 511
Verg. Aen. 5, 409; 5, 482; 11, 377; 11, 840

285.

Tela facesque simul Iudaea in tecta uolanteis. 8, 462
Foemineas, in amica ferunt se tecta uolantes, 16, 63

Verg. Aen. 12, 596

286.

Hoc nostri genitoris opus, mea summa uoluptas. 9, 129

Hei mihi quo uadam? quo te mea summa uoluptas 4, 355

Maximianus, Elegiae 1, 127

287.

Consulit, et tacito secum sub corde uolutat, 12, 397

Dum sedet, et tacito secum sic corde uolutat. 7, 384

Verg. Aen. 4, 533; 6, 185

288.

Quod si facta tuis succedant prospera uotis, 1, 238

Quod si facta tuis succedant prospera uotis, 1, 223

Eugenius Toletanus, Carm. 97, 23

289.

Hinc Asiam magnam tropico metitur utroque, 5, 107

Subdita Romulidis, quae sol metitur utroque 2, 420

Ov. Met. 2, 188 metitur utrumque

290.

Aut det amineus dulces mihi pampineus uuas, 10, 102

Vesteque cum grauida dependet pampinus uua, 15, 412

Verg. Geor. 1, 448 Pampinus uvas

291.

Tunc oculis coelum, et sublato ad sydera uultu 14, 403

V. Fl. 6, 622

Modificirano:

Sic ubi diuinos rutilanti sydere uultus 11, 40

292.

Sunt oculi, fugiunt auerso lumina uultu. 11, 318

Verg. Aen. 6, 156; 6, 862

Pascit et haerentes diuino et lumine uultus, 9, 8

Ov. Her. 16, 37

Diaque syderii, rubuerunt lumina uultus, 14, 686

Ciris 1, 260

293.

Languidus, et sparso liuentem sanguine uultum 15, 479

Stat. Theb. 5, 635

Heu heu iam roseo manat mihi sanguine uultus, 12, 403

Ov. Her. 6, 149; Met. 5, 59; 13, 532

5. Poredak antičkih pisaca po broju upotrijebljenih klauzula u *De uita et gestis Christi*

- 1) Vergilije (93)
- 2) Ovidije (42)
- 3) Lukrecije (24)
- 4) Silije Italik (16)
- 5) Manilije, Stacije (15)
- 6) Anthologia Latina, Lukan (14)
- 7) Paulin iz Nole (13)
- 8) Juvenk (12)
- 9) Venancije Fortunat (8)
- 10) Katul (7)
- 11) Korip, Valerije Flak, Priscijan, Avit (6)
- 12) Paulinus Petricordiae, Ciprijan Gal, Tertulijan, Avijen, Sidonije (5)
- 13) *Aetna*, *Ciris*, Marcijal, Prudencije, Ciceron (4)
- 14) Horacije, Klaudijan, Tibul (3)
- 15) Simfozije, Lucilije, Seneka, Petronije, Enodije, Drakoncije, Juvenal, Augustin, Eugenije iz Toleda, Prosper Akvitan, *Culex*, Nemezijan (2)
- 16) Sulpicije, *Laus Pisonis*, Katon, Enije, Marije Viktorije, Propercije, Maksimijan, Halcidije, Laktancije, Hilarije, Arator (1)

6. Klauzule kojima se ne može ući u trag kod antičkih pisaca

1.

Daemonas arcitem depellere nomine Christi, 11, 820

Germine pubescit, nec uos nisi nomine Christi. 16, 602

Sancta fides haerere deo est in nomine Christi. 14, 350

Zupardo, Matteo, *Alfonseis* 9, 159

Verino, Ugolino, *Epigrammata* 6, 11, 31

2.

Omnia uera tamen dixisse oracula Christo. 11, 374

Mantovano, Battista, *Parthenice prima sive Mariana* 2, 634 oracula Christo

Modificirano:

Sic ergo incipiunt scitari oracula Christi. 12, 216

Tum socii incipiunt scitari oracula Christi. 11, 182

Propterea multis praesaga oracula Christi 15, 216

3.

Stat sua festa dies, aeternaque gloria Christo. 5, 287

Bonvesin da la Riva, *De controversia mensium* 430.

Modificirano:

Et laus inuisa est, odiosaque gloria Christi, 10, 405

Lazarus, excellens opus, et noua gloria Christi. 13, 14

4.

Nempe haec dona dabant, et mystica munera Christo, 3, 437

Depromique iubent amplissima munera Christo, 3, 411

Gabrio de' Zamorei, *Carmina* 11, 13

5.

Obuius assistit simulato in corpore Daemon, 5, 42

Hei malus humano cataphratus corpore Daemon 8, 106

6.

Post ipsam penetrat malus effera pectora Daemon, 14, 271

Attulit, inque furens miserando pectore Daemon. 11, 707

7.

Respice rex, miserescere mei sate sanguine Daud, 429

O, Pater illustri Regis sate sanguine Daud, 4, 111

Nobile regis aiunt genus en a sanguine Daud. 10, 45

Audiit, inclamat Iesu sate sanguine Daud 12, 787

8.

Mosea prophetas, implens et carmina Daud. 16, 305

Afflatu dominum uocat hunc hoc carmine Daud? 13, 512

9.

Nonne decem tecum fuerant, huic inquit Iesus. 12, 715

Quos ubi prospexit, Matri sic inquit Iesus. 15, 658

Obuiat ille quidem, cui cognitus inquit Iesus. 10, 415

Non tali auxilio nobis opus inquit Iesus. 14, 605

Nulla futura tibi mecum pars inquit Iesus. 14, 217

10.

Et concepta furit rabies in pectore Iudae, 14, 198

In Scariotei coniecit pectora Iudae, 14, 145

Daemonis o, Scariota tuo de pectore Iudas, 13, 30

11.

Talis ab excelso Puer hic defluxit Olympo, 4, 29

Scaligero, Giulio Cesare, *Elysium Atestinum* 30

Modificirano:

Mox efusa dies loca in omnia fluxit Olympo. 13, 714

12.

Sydera, nutantemque tremor concussit Olympum. 1, 83

Scissaque dissiliere, tremor concussit Olympum. 15, 703

13.

At Iesus nemo aetherio nisi magnus Olympo 12, 264

Imperio rerum series, et magnus Olympus. 12, 637

Te quaerunt, te parue Puer, tibi magnus Olympus 3, 189

14.

Caesarea mulier subit Emoroyssa Philippi. 7, 426

Haec de Caesarea quantum Emoroyssa Philippi 7, 455

15.

Tunc ait haec, age, uade, laua sub monte Sionis, 11, 196

Laeti in tecta sacro sublimia monte Sionis. 16, 502

Inclusos alto socios in monte Sionis 16, 277

16.

Tum super aduenit Phanuelitis Anna Sybilla, 4, 73

Hanc auget Symeonis honos, hanc Anna Sybilla. 4, 148

17.

Vt uultum lachrymis, animam sic pascit abunde. 16, 102

Nonne sub oeconomio domus est? hanc pascit abunde 8, 137

18.

Hauriat haec auris, quae auditu pollet acuto. 8, 318

Audiat haec auris, quae auditu pollet acuto. 9, 244

Hauriat haec auris, quae auditu pollet acuto. 9, 198

19.

Dicito o, pater alme tibi hac peccauit adulter, 12, 92

- Cui natus, pater alme tibi hic peccauit adulter. 12,103
20.
Concursus inter Pilati ad praesidis aedes. 15, 45
Postquam pontifices Pilati ad praesidis aedes 15, 155
21.
Per mare quem sociis norant abeuntibus altis 9, 415
A diis audita uoces abeuntibus alto 15, 706
22.
Hinc atque hinc superum candenti fulsit amictu, 16, 107
Laetaque purpureo Claementia fulsit amictu. 1, 111
23.
Cordaque diuino satis inflammauit amore, 8, 270
Cordaque diuino satis inflammauit amore, 9, 145
Galassio, Vicentino, *Theseis* 3, 44
24.
Afficit hos superos, tristes hoc Daemonas angit, 1, 272
Sunt haec signa Dei uenturi, hinc Daemonas angit 1, 150
25.
Ferueat his aestas, seges horrea surgat in alta. 14, 123
Arduus at plusquam uates modo surgit, et altas 4, 460
26.
Omnia seruauit haec teneris apprimus ab annis. 12, 274
Hic est Ioannes, teneris qui primus ab annis 4, 438
27.
Quum missi agglomerant, et iussa effantur apellae, 7, 74
Quem mittit pater, huic inamandi fantur apellae. 9, 430
28.
Quemue alium superis olim expectamus ab astris 8, 285
Quemue alium superis olim expectamus ab astris 8, 254
Petrarca, Francesco, *Africa*, 2, 502 Spectabit ab astris
29.
Rursus ait, nec me surdas iactate per aures. 7, 500
Rursus ait, nec me surdas iactate per aures. 7, 489
30.
Cui tua non domini merces est redditus auster, 6, 226
Huic tua non domini merces est redditus auster. 6, 212
31.
Ast ubi uim uerbi sensit, quo caelifer axes 10, 559

Coelitis, prius astriferos quam coelifer axes 1, 13

32.

Sed uerbo quodcunque Dei fluit ore beato, 5, 57

Rursus ut assedit sic incipit ore beato, 11, 47

O Rabbi quonam nos ibimus? ore beato 9, 487

33.

Donaque thesauris haurite suprema beatis. 8, 24

Huic sua fine salus ueniet suprema beato. 8, 126

34.

Vna potes merito plusquam genus omne beatum, 2, 136

Nos regat hoc opifex uerbum, uerbo omne beatum 5, 235

Pietro da Moglio, *Carmina* 7, 171

35.

Tu ne es? quem legis, uatumque oracla canebant, 8, 253

Tune es? quem legis, uatumque oracla canebant. 8, 284

36.

Ambrosia exundet, seu Corpora Pascua carpant, 1, 48

Tanget in aeternum, coelestia pascua carpent, 9, 442

37.

Per foraque ingreditur multa glomerante caterua. 12, 798

Diuersaeque premunt turba glomerante cateruae. 9, 177

38.

Tergere craterem iuuat, et mundare catinum, 10, 247

Tergere cura quibus pateram, et mundare catinum 13, 594

39.

Vos o, quos tenuit tellus Iudaea coloni, 13, 683

Assyrii, quique arua tenent iudaea coloni, 16, 550

40.

Liure obliquo furiis agitata coquuntur, 404

At quibus inuidiae furiis agitata coquuntur 195

41.

Quaeuit, ac rogat uulsi sua uiscera cordis. 4, 342

Continuo commota pii sunt uiscera cordis. 12, 100

Stefaneschi, Iacopo, *Opus metricum* 3, 501

42.

Fit iuuenis species excelsi plena decoris, 2, 7

Verba et facta fluunt excelsi plena decoris. 11, 767

Stephanardus de Vicomercato, *De gestis in civitate Mediolani* 1, 22; 2, 761

Titus Vespasianus Strozzi, *Eroticon* 4, 8, 5

43.

Quem canimus Iesum tibi nos, et rite dicamus, *Laus et Dedicatio Doni Quinti* 4
Suscipe, quicquid enim sumus, id tibi rite dicamus, 14, 308

44.

O, fas, o, pietas o, tanto nomine digner, 10, 226
Fex tua, non et enim nati me nomine dignor. 12, 94
Fex tua, non et enim nati me nomine dignor. 12, 105

45.

Versa pedum (dum flectit iter) uestigia duxit, 12, 711
Haec ubi lenta gradu tardo uestigia duxit, 15, 514

46.

Candida, purpureoque oriens affluit eoo, 11, 571
Purpureus roseo terras affluit eoo, 5, 492
Michael Tarchaniota Marullus, *Hymni naturales* 3, 1, 198
Modificirano:
Tota nocte, rubens illos afflaret eous, 16, 354
Purpureos, albus croceos efflarat eous. 12, 169

47.

Non aliter quam qui sapienter in arte fabili 8, 203
Regifico luxu, credas non arte fabili 2, 20

48.

Neu uos per facies hominum sententia fallat, 10 741
Neu uos arbitrio ductos sententia fallat, 10, 507
Silvestri Domenico, *Ante adventum pape* 26, sententia fallit.

49.

An surge incolumis, pedibusque recede, feretro 7, 396
O, fili surge hinc, pedibusque recede, feretrum 7, 399

50.

Et duo germani clarissima lumina fratres, 5, 506
Et duo cum tonitru uenientia lumina fratres, 16, 348

51.

At duo nubigenae proles Zebedeya fratres 12, 750
Subsequitur Petrus, gemii zebedaeaque fratres 14, 504

52.

Vt noua demessas componat in horrea fruges. 8, 22
Mercedemque suam messorum, horrea fruges 9, 134
Mantovano, Battista, *Parthenice septima sive Diva Caecilia* 7, 400

53.

Inducias, spatium tanto requiemque furori, 12, 188

Inducias, spatium tanto, requiemque furori, 12,170

54.

Quae rotat et phlegeton, flammisque horrenda gehenna 12, 22
Tunc in supplicium fex illa horrenda gehennae 14, 118

55.

Vbere frugiuomo undantes, haec Marte gerentes 12, 322
Bonifacio Veronese, *Eulisteia* 6, 238
Modificirano:
Ibat, in audito qui praelia Marte gerebat, 14, 464
Talia dum inuicto certamina Marte gerebat 13, 519

56.

Qui mea signa sequi, mea negligit arma gerenda, 10, 88
Ergo odio quaerendus amor, crucis arma gerenda, 8, 201
Designatque uiros, atque his dedit arma gerendae 8, 376
Quem populi uidere suae crucis arma gerentem. 16, 191

57.

Cuius in aeternum stabiles tractabit habenas. 2, 68
Naldi Naldo, *Elegiae ad Laurentium Medicen* 3, 3, 135
Modificirano:
Carcere sublatus regni tractauit habenas, 16, 226

58.

Qui terras regit, et coeli qui torquet habenas. 13, 155
Basinio da Parma, *Astronomicon libri* 1, 319
Modificirano:
Ad patrem, aeternis qui sydera torqueat habenis, 14, 363

59.

Hinc ignominiam, simul hinc capiemus honorem. 8, 243
Paceque, per missos, diuum capietis honorem. 8, 220

60.

Adueniet tempus, quin haec modo uertitur hora, 10, 455
Quartaque nocturnis uigilantia uertitur horis, 9, 373

61.

Haec super aetheriis rota tertia uoluitur horis, 16, 199
Nomine sic nostro, mea nam prope uoluitur hora, 14, 170

62.

Et mihi quis tantos in pectora concitet ignes? 8, 511
Gallo, Egidio, *De viridario Augustini Chigii vera libellus* 1, 217
Modificirano:
Quae stimulis acuit, quae pectora concitat igni, 6, 513
Christus, et aeternos in pectora concitat ignes, 6, 16

63.
Errantem dum quaerit ouem conuallibus imis. 9, 504
Densius accurrit late e conuallibus imis. 7, 17
Praecipites circum riui, et conuallibus imis. 6, 14
Pontano, Giovanni Gioviano, *Meteororum liber* 182
64.
Tectaque decliuus fumantia uesper inumbrat 9, 319
His circumspectis, ut culmina uesper inumbrat, 13, 255
65.
Excipit amplexu, flagrantesque opprimit iras, 2, 177
Altitonans fatur, flagrantesque opprimit iras. 12, 729
66.
Sede duo stantes albis fulsere lacernis. 16, 489
Ecce autem gemini niueis fulsere lacernis 16, 86
67.
Coelica nam uanis latratibus astra laccessunt. 6, 398
Se caedunt dire, et clamoribus astra laccessunt. 7, 321
68.
Prosiliunt claudi, fugit omnis corpore langor, 8, 273
Hoc dicto illius fugit omnis corpore langor, 7, 108
Vtque his excoquitur uitium, sic corpore langor 5, 388
69.
Vestraque summissus uobis uestigia laui. 14, 230
Puluerulenta pedum postquam uestigia lauit, 14, 224
70.
Lazaru emicuit difracto carcere liber, 12, 467
Barraba tum populo donatur carcere liber. 15, 282
.Stefaneschi, Iacopo, *Opus metricum* 6, 164
Moggi, Moggio, *Carmina* 17, 16
Verino, Ugolino, *Epigrammata* 5, 6, 15; 6, 6, 57; *Carmen in laudem beati Antonii* 204
71.
Vnde duos fratres in te ceu missile librat 13, 72
Imperat, aque illos agmen ceu missile librat 16, 449
72.
Tempore, clara uirum, et scribarum lumina mittam. 13, 618
Semianimi uultu rorantia lumina mittit, 15, 146
Qualia lux purum super aera lumina mittit. 14, 278
73.
Marmoream ostentant atque aerea robora molem. 13, 639

Hoc dicto, lapidis iuuenili robore molem 12, 628

74.

Ad populum, hinc alios scelerata morte necabunt, 10, 283
Expedi ob populos animam dare morte necandam, 12, 681
Appeteret ferro, scelerata et morte necaret. 4, 168
Confecere odiis, et praeside morte necarunt, 16, 197
Vsque Barachiadem scelerata morte necatum. 13, 625

75.

His postquam ultricum stimulis, hac arte nefandi 10, 55
Pectora dissimulans, et Daemonis arte nefandi, 10, 120

76.

Quae ueri est ratio? uerum qua luce nitescit? 15, 202
Augurelli, Giovanni Aurelio, *Chrysopoeia* 1, 385
Modificirano:
Quo deiecta magis, magis hac a luce nitescunt. 5, 383

77.

Militiam, subsunt etiam stygia agmina nobis. 8, 387
Foemina dux, mouet illa choros, mouet agmina nobis. 9, 143

78.

Amplius, et gliscit magis admirabile nomen, 11, 466
Qui domini nostri canis admirabile nomen, 13, 204
Ille Dei magni canit admirabile nomen, 7, 202

79.

In Marien, neque adhuc Christi mysteria norant, 13, 40
Tantus amor, nec dum illa dei mysteria norat. 11, 608
Mantovano, Battista, *Parthenice prima sive Mariana* 2, 668 mysteria norunt
Verino Ugolino, *Carlias* 12, 470 mysteria noscat

80.

Per uos, notus ero, quia sum se numine numen, 11, 87
O qui de gemino procedis numine numen, 10, 7
Credis ait, credo illa refert, quia numine numen 12, 585
Mantovano, Battista, *Parthenice secunda sive Catharina* 3, 691
Sasso, Panfilo, *Epigrammata* 2, 22, 11

81.

Ire parant obiter uenientibus aethere nuptis. 14, 3
Illicet approperant, et deuolat aethere nuptus, 14, 21

82.

Dixerat, hinc patrias procul et secessit in oras, 9, 279
Prouehitur, longasque procul secessit in oras. 12, 78
Christus ut a Iuda tyrias secessit in oras, 11, 425
Sicut enim patriis Rex ut secessit ab oris, 14, 32

Verino, Ugolino, *Epigrammata* 6, 16, 33; *Panegyricon* 1, 677 secessit ad oras

83.

Quo duplex natura coit, quo panditur orbi 3, 68
Regnat aperta fides, et cuncto panditur orbi. 7, 509
Vertice, quo magnus terrarum panditur orbis, 5, 79

84.

Ipse canam laudes, foecundis imbribus oris 10, 18
Vocibus, et magni foecundis imbribus oris. 9, 115

85.

Tunc causae secreta suae mysteria pandit, 9, 248
Vnde igitur tam magna dei mysteria pandunt? 16, 565

86.

Nec mea iam momenta fluunt, haec ipsa parantur 10, 691
Vnda excedebat procerum, iamque ipse paratis 3, 341

87.

Nec caeco sua culpa fuit, nec causa parentum, 11, 186
Prodierit, cuius uel forsitan causa parentum? 11, 184

88.

Vt mihi uita pio coelesti sede paretur. 8, 422
Christus in aeterna uobis quae sede parauit. 9, 426

89.

Et princeps pacis processit ab arce paterna. 3, 40
Haud mora discipuli, Christum mox arce paterna 8, 256

90.

Sola sed altiuolis oratio concita pennis, 11, 764
Quaeritis? illa suis oratio concita pennis, 6, 239
Tela suis portans oratio concita pennis. 6, 235

91.

Vae qui ridetis, quia flebitis, usque perennes, 6, 70
Ast ego uos non inter ero sic usque perennis. 13, 53

92.

Vt male nota mei genetoris in atria pergat, 12, 498
Carpit iter dextrum, citus altaque in atria pergit. 12, 97

93.

Ibat, et auulsus campo loca sola petebat. 7, 171
Moenia tunc Effrem propter loca sola petiuit, 12, 693

94.

Optima si nato genitor dat dona petenti, 6, 425

Quae bona dat populo, uel qualia dona petenti? 6, 433
Folengo, Nicodemo, *Epigrammata* 106,1

95.

Aetherius, datur omne solum, terraeque potestas. 16, 426
Et quae concessa est Coelo terraeque potestas. 2, 137
Calenzio, Elisio, *Croacus libellus* 1, 99

96.

Nobilior longe, et regni sine fine potestas. 6, 260
Est deus immensus, cuius sine fine potestas 1, 209

97.

Dat sine connubio si sancto sub aethere primum 1, 440
Basinio, *Astronomica* 1, 66
Primus regna parat, scandit super aethera primus. 6, 21

98.

Tum pius ipse suo percussus pectore princeps 12, 172
Laetanti toto est gaudis pectore princeps, 15, 214
Baratella, Antonio; *Polydoreis* 1, 884

99.

Nesciat hoc uulgus, gentes arcete profanas, 7, 499
Nesciat hoc uulgus, gentes arcete profanas 7, 488

100.

Ecce palam (hic ipse est) promissum lege prophetam. 9, 83
Aduenisse docet, magnumque a lege prophetem, 7, 205

101.

Iudaea de stirpe salus uenit, hora propinquat, 9, 91
Conscius extabat quia funeris hora propinquat, 14, 193
Incipit, omnipotens genitor uenit hora propinquo 14, 404

102.

O, fili confide, uetus tua culpa recessit, 7, 394
O fili confide, uetus tua culpa recessit, 7, 381

103.

Quae locat agricolis ubi, protinus inde recessit. 13, 356
Dydimus his Thomas incredulus inde recessit. 16, 281
Successu canit ex adytis, mox inde recessit. 12, 258
Granci, Ranieri, *De proeliis Tusciae*, 2, 765

104.

Imperia, et qua non peregrinus ab urbe recessit? 2, 424
Cur porro in uastos properastis ab urbe recessus? 8, 305

105.

Scande hoc dextrorsum, suprema et sede recumbe 1, 73
Cum patribus superum coelesti sede recumbent, 7, 100

106.

Rursus et ad superos deuicta morte redibit, 11, 775
Haud alia euenerint his qui de morte redibunt. 12, 512

107.

Efflassent animas extincto lumine reges, 3, 430
Donec ab aeterno dicatis lumine regi 13, 635

108.

Aeternum genito peperitque in numine regnum. 5, 325
Balbi, Girolamo, *Carmina* 225f, 1
Modificirano:
Ite, referte ferae, feralia numina regno 10, 588

109.

Portio cui dabitur populi cum gente relict. 13, 798
His abiit dictis scelerosa gente relict. 11, 534
Illotae, hinc abiit, peruersa gente relict. 11, 424

110.

Colloquia, atque ut oportet aquis et mente renasci, 5, 404
Scandere posse nefas Coelum, nisi mente renatos, 5, 406

111.

Omnia quae refero tibi mox accoepta rependam. 12, 189
Omnia quae refero tibi rex accoepta rependam. 12, 171

112.

Quis precor hic? qualis medius? cui flabra residunt, 7, 294
Vertitur, at animis qui sub tua flabra residunt 8, 405

113.

Sic natus quos uult ad uitam luce resumit. 10, 444
Qui decus Astreae sextili luce resumunt, 6, 39

114.

Substitit unda suo cursu conuersa retrorsum, 4, 470
Surrexere dei, Marie conuersa retrorsum, 16, 112

115.

Tendit, et horibili ceu fulmine uoce retudit, 7, 136
Talia uoluentem Christus sic uoce retudit. 10, 245

116.

Mens animae rediit, quae ut somno a morte reuixit. 7, 482
Nam meus hic natus miseranda a morte reuixit. 12, 112
Piccolomini, Enea Silvio Carmina 18, 23

117.
 Qui mundo uitam largitur. Ego ipse sacrabor, 9, 439
 Mente pari, nam uota Deo paria ipse sacrarat. 2, 34
118.
 O, mi Raboni, mea lux, mea gloria salue, 16, 123
 Veluoli maris, et muliebris gloria salue. 2, 131
 Chaula, Tommaso, *Bellum Parthicum* 12, 546
 Petrarca, Francesco, *Epistolae metricae* 3, 24, 18
119.
 Recreat hos, illis animos et corpora sanat. 9, 315
 Atque fide indubiis animos, et corpora sanat. 8, 281
 Conuenevole da Prato, *Regia carmina ad Robertum Andecauensem* 3d, 8
 Naldi Naldo, *Epigrammata* 33, 25, 1
 Verino Ugolino *Epigrammata* 6, 17, 67
 Modificirano:
 Languida qui aeterna ui uerbi corpora sanas, 7, 62
120.
 Sic innata monet uestro concordia sensu, 1, 311
 Eradiant, ueroque mouent praecordia sensu. 2, 376
121.
 Cogitur ire, oculis iterumque uidere sepulchrum, 16, 103
 Quin et nostrates iuisse uidere sepulchrum, 16, 206
 Nomen idem cunctis, et cura uidere sepultum 16, 35
122.
 Huc agit, atque nouum nascens creat aethere sidus, 3, 348
 Nec capit aspectus quo fulgeat aethere sydus. 13, 389
123.
 Auribus, et uinclis effata est lingua solutis. 7, 507
 Fit subito auditus, uinclis et lingua solutis 11, 462
124.
 Asper acerba fremens, et dentibus ora sonabunt. 13, 801
 Verino Ugolino, *Carmen de Christianae religionis felicitate* 216
 Modificirano:
 Et quanquam uario discors uox ore sonaret, 3, 276
 Stabat, et haec alto populis ex ore sonabat. 10, 786
125.
 Instabant circum geminae pia cura sorores, 12, 525
 Traxerat ad moestas quos huc pia cura sorores 12, 653
 Petrarca, Francesco, *Africa* 1, 5
 Pontano, Giovanni Gioviano, *Urania* 5, 836

126.
Insontem pro sonte mori Claementia suades, 1, 228
Quam merito fautrix hominum Claementia suadet, 1, 434

127.
Non mea sed patrio demittit gemina succo, 9, 448
Tum saturata nouo turgescunt germina succo, 12, 37

128.
Ergo ibant agiles duce numine, per iuga summa, 2, 185
Rettulit ore sacro Gabriel, mox per iuga summa 2, 221

129.
Horrendum examen statuet sub iudice summo, 8, 86
Vltima tum responsa ferent a iudice summo. 14, 115

130.
Per uos auctores, at uos onera illa supinis 10, 274
Illa phalanx hastas manibus quatit, ille supino 3, 226

131.
Tartareo, simul haec habuit responsa suprema. 12, 509
Nescio uos equidem dedit his responsa suprema. 14, 28

132.
Terrificosque ciet uisus, hinc excita surgit 15, 262
Huius in occursum, tu protinus excita surgit 14, 15

133.
Attollunt animos, et lactea semina surgunt, 12, 39
Luminis, auctores accoepto semine surgunt. 12, 320

134.
Longo interuallo, sequitur tamen, atria tandem 14, 704
His simul atque aliis dum personat, atria tandem 8, 499

135.
En haec, (si recte memini, si uerba tenaci 8, 424
Si sacri uates, et cur tua uerba tenaci 11, 153
Sic equidem, mea quisquis erit, qui uerba tenaci 11, 146

136.
In se uersa fugit lux incomprensa tenebras. 11, 364
Talibus interdum lux incomprensa tenebris 10, 426

137.
Prouocat unanimis falsos sententia testes. 14, 709
Seu duo, constat enim per tota sententia testes. 12, 143

138.

Esse satos, ipsi patrio uos crimine testes. 13, 613
Sin, sit adhuc unus fraterno in crimine testis, 12, 142
Furta, latrocinia, et falsa fuge crimina testis 12, 270

139.

Fas et iura sinant? hii mussant, ille tetendit 10, 613
Credimus o rerum dominator, at ille tetendit 7, 495

140.

Quam mea demittit uirtus, tam gratia tollit. 4, 418
Peruius haud ulli, nisi quos data gratia tollit. 12, 306

141.

Aspectumque fugit mortalem, et sydera tranat, 16, 497
His orbes aperit celsos, et sydera tranat, 8, 236
Marianus Marcus Probus, Triumphus Hydruntinus 8
Modificirano:
Ad uos actus erit, si non ego sydera trano. 14, 367

142.

Impia tum linguis exsibilat hydra trisulcis, 15, 38
Commeruisse nefas deus hic? tunc hydra trisulcis 12, 748

143.

Et simul exultat populus, uictorque triumphat. 10, 582
Procedent operata manu uictrice triumphos 10, 465

144.

Audiit haud unquam quisquam, nec saecula tulerunt 11, 250
O fortunatum me, si tua saecula tulissent 4, 36

145.

Excessere, fremunt populi mirante tumultu. 13, 495
Hoste leuat, toto populi mirante tumultu. 10, 41

146.

Lumina praetereant, insit ne plebe tumultus, 14, 142
Iacopo da Piacenza, *Carmen* 730
Modificirano:
Sed magis irriter uestra plebe tumultum, 15, 281

147.

Vae tibi Mime sacer, tibi gentis hypocrita turba 13, 599
Vae tibi Mime sacer, tibi gentis hypocrita turba 13, 592
Vae tibi Mime sacer, tibi gentis hypocrita turba 13, 578
Vae tibi Mime sacer, tibi gentis hypocrita turba 13, 558
Vae tibi Mime sacer, tibi gentis hypocrita turba 13, 553

148.

Cuius in aduentu torquet uada uertice turbo 10, 370
Donec ab opposito borealis uertice turbo 13, 390
Templa subit, qualis boreali a uertice turbo 13, 179
Christus ab aereo dimissis uertice turbis 11, 517

149.

Perrumpunt altas deiecto uertice turres, 8, 466
Incluta polle metum forti sita uertice turris, 13, 83
Plange sioneo fortissima uertice turris. 15, 808
Ferreto de Ferreti, *De scaligerorum origine* 5, 22 uertice turres; 5, 98 uertice turris
Carmen de deditione Tarvisiensi et de morte Canis Grandis 22; 98 uertice turris
Verino Ugolino *Carlias appendix* 5, 281 uertice turris

150.

Ac primum summo celsas in uertice ualles 6, 12
Et nos pone tuae gemino sub uertice uallis, 4, 424

151.

Principis, et tectis insibilat hydra uenenis, 14, 730
Illicet impuris Christum spuit hydra uenenis. 14, 751

152.

Tum Iesus (neque enim occuluit sua lumina) uerax, 13, 647
Rabbi scimus enim, quod uero lumine uerax 13, 450

153.

Stulti, qui uerbum credant euincere uerbis, 13, 444
Castra satellitibus solo hoc euincite uerbo, 8, 26

154.

Quum uos mellifluo saturet sapientia uerbo, 8, 61
Aspiret diuina suo sapientia uerbo. 10, 32

155.

Tentari qua se prohibet Deus ore uerendo. 5, 76
Apparet solito formae decus ore uerendum, 11, 692

156.

Tu neque iura times, neque numinis ulla uereris, 15, 623
Lumine uitali, nec iudicis ulla ueretur. 10, 453

157.

Accipite hanc, et uos inter partite uicissim. 14, 190
Dum graue supplicium minuam partita uicissim. 15, 103

158.

Illachrymatque simul coniunx, et utrinque uicissim 4, 360
O, Patris et nati pietas ab utroque uicissim 11, 1

159.

Et fugit scelus omne, redit tibi pristina uirtus. 7, 395
Et fugit scelus omne, redit tibi pristina uirtus. 7, 382
Verino Ugolino, *Carlias* 1, 125

160.
Stirps noua pone pedem tuta se subiicit umbra. 13, 43
Ramorum foliis, ingentem et subiicit umbram, 9, 236

161.
Dum terris mediam nox intempesta per umbram 14, 11
Qualis ubi caecis nox intempesta sub umbris, 11, 566

162.
Fit uia damnato tristes Acherontis ad umbras. 15, 63
Interea stygii caecis Acherontis in umbris 11, 376

163.
Fluctibus in mediis pulsata sonantibus undis. 14, 774
Aeoliae flatus immota sonantibus undis. 15, 245
Strozzi, Tito Vespasiano, *Borsias* 8, 363

164.
Sicut ego tecum, sic his ego iungar in unum. 14, 447
Quae secum diuersa sonant, coniungat, et unum 2, 95

165.
Discubuere greges hominum quoscunque uocarant. 13, 425
In te bella ciet, nos hinc quocumque uocaris 10, 596
Petrarca Francesco, *Africa* 8, 361 quocumque uocantem; 8, 995 quocumque uocabunt

166.
Et quicunque meant ad prandia nostra uocate. 13, 421
At designatur connubia nostra uocatos. 13, 419

167.
Ire iubet famulos, et talia ferre uocatis, 10, 653
Pergite, et actutum mea dicta referte uocatis 16, 58

168.
Est fatur opprobriis, est Belzebut ipse uocatus 8, 139
Gabrio de' Zamorei, *Fragmenta ex Orphea* 1,1
Modificirano:
Eligit e multis paucos rex ipse uocatis. 13, 439

169.
Rex alium contra, sedet, et secum ante uolutat, 8, 212
Atria uos, intus ne quid mens ante uolutet, 8, 115

170.

Arceat heu miseros Acherontis ab ore uoraci, 12, 500
Scorta nefanda super, super aluum, atque ore uoraci, 12, 132

171.

Daemone uos estis, qui Daemonis impia uultis 11, 126
Vulnera mutatoque exhorruit impia uultu. 15, 668

7. Zaključak

Od 464 ponovljene klauzule u Bunićevom epu *De uita et gestis Christi*, 294 se mogu pronaći (ponekad u promijenjenom obliku) u djelima antičkih pisaca. Pisac od kojeg Bunić najčešće posuđuje je Vergilije. Od 93 Vergilijeve klauzule, 7 ih je iz *Georgika*, 1 iz *Bukolika*, 7 se pojavljuje i u *Eneidi* i u *Georgikama*, 1 u sva 3 djela, a ostale su iz *Eneide*. Vergilija slijedi Ovidije, čije 42 *clausulae* (niti 50% Vergilijevih!) dolaze uglavnom iz *Metamorfoza*. Manje su zastupljena djela *Amores* (4), *Fasti* (3), *Tristia* (1), *Ex Ponto* (4), *Heroides* (7), a 2 se klauzule pojavljuju i u djelima *Heroides* i *Metamorphoses*. Zatim slijede Lukrecije (24) i Silije Italik (16), te Manilije i Stacije sa po 15, odnosno *Anthologia Latina* i Lukan sa po 14 klauzula. Prvi kršćanski pisac po učestalosti je Paulin iz Nole s 13 klauzula, a odmah za njim je Juvenal s 12. Manje od 10 klauzula su dali Venancije Fortunat (8), Katul (7), Korip, Valerije Flak, Priscijan i Avit (6), Paulinus Petricordiae, Ciprijan Gal, Tertulijan, Avijen i Sidonije (5), Marcijal, Prudencije, Ciceron, *Ciris* i *Aetna* (4), Horacije, Klaudijan i Tibul (3), Simfozije, Lucilije, Seneka, Petronije, Enodije, Drakoncije, Juvenal, Augustin, Eugenije iz Toleda, Prosper Akvitan, Nemezijan i *Culex* (2), te Sulpicije, *Laus Pisonis*, Katon, Enije, Marije Viktorije, Propercije, Maksimijan, Halcidije, Laktancije, Hilarije i Arator (1). Može se zaključiti da je na Bunića najveći utjecaj, što se tiče pisanja heksametara, izvršio Vergilije. Među kršćanskim piscima najmiliji su mu Paulin iz Nole i Juvenal, koji ipak znatno zaostaju za svojim prethodnicima iz zlatnog doba rimske književnosti.

Od 171 klauzule koja se ne može pronaći u djelima antičkih pisaca, 41 se može smjestiti u djela talijanskih humanista. Budući da su tema ovog rada prvenstveno antičke klauzule u Bunićevom epu, konačan odgovor na pitanje odakle potječu ostale morat će biti dan na drugom mjestu.

8. Literatura

1. Hrvatski biografski leksikon; Zagreb, Leksikografski zavod "Miroslav Krleža", 1983-2005.
2. Oxford Latin Dictionary; uredio P. G. W. Glare, Oxford University Press 1968.
3. POESIS 2: Cd-Rom dei testi della poesia latina, a cura di Paolo Mastandrea e Luigi Tessarolo, Zanichelli editore, Bologna 1995.
4. Poeti d'Italia in lingua Latina <http://poetiditalia.sse.unive.it:8080/poetiditalia/index.jsp?lingua=it&country=IT>
3. 10. 2006.

ⁱ Literatura je prilično oskudna. Zainteresirani mogu više doznati iz:

1. Bunić, Jakov *De raptu Cerberi - Otmica Kerbera*, Zagreb, 1978., str. 22-81; Hrvatski latinisti (uredili V. Gortan i V. Vratović), knj. I., Zagreb, 1969., str. 358 - 373, 384-417, 520-541, 576-589, 610-661; Hrvatski latinisti (priredili V. Gortan i V. Vratović), knj. II., Zagreb, 1970., str. 16-41.
2. Bunić, Jakov - *Otmica Kerbera/ Kristov život i djela*. Hrvatski latinisti, Knjiga 9. Zagreb, JAZU, 1978.
3. Jovanović, Neven. Bunić, Jakov u drugom svesku *Hrvatske opće enciklopedije*, Zagreb 2001.
4. Novaković, Darko. Bunićeva Otmica Kerbera - podrijetlo priče, podrijetlo alegorije, DHK XVII, Split 1991.

ⁱⁱ Kratice prema Oxford Latin Dictionary.